

Karvetin päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

- Perhoset (sisarusryhmä 1-4v) 15 lasta. 1vo 2xvlh
- Ompu (3-5v) 23 lasta 1,5x vo, 1,5 vlh
- Leppikset (esiopetus) 20 lasta 2xvo, 2x vlh

Karvetissa toimitaan hyvän vuorovaikutuksen periaatteilla lasten, vanhempien, yhteistyökumppaneiden ja henkilökunnan kesken. Tähän on panostettu ja panostetaan edelleen.

2. Toiminta-ajatus

Karvetin päiväkodin toiminta-ajatuksena on työskennellä toiminnallisesti, luovasti, lasta kunnioittaen ja aidosti lapsesta kiinnostuneena lasta ja perhettä osallistaen. Panostamme pienryhmätoimintaan ja pyrimme avoimeen kasvatusyhteistyöhön vanhempien kanssa.

Toiminta on suunnitelmallista ja sitä arvioidaan säännöllisesti.

Toimintaamme ohjaavat Naantalın kaupungin ja oman yksikön varhaiskasvatussuunnitelma ja niiden arvopohja.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

- Alku- ja kasvatuskeskustelut
- Kotikäynnit
- Vanhempainillat
- Keskiviikkokahvilat
- Vanhempainkerho
- Juhlat

4. Turvallisuus

Henkilökunta pidetään ajan tasalla turvallisuussuunnitelman keskeisistä kohdista. Uudet työntekijät perehdytetään turvallisuussuunnitelmaan.

Turvallisuusnäkökohtia käsitellään jokaisessa henkilökunnan viikkopalaverissa.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Riitta Sainio
2. Minna Kössi
3. Saila Grönberg

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- Toivotaan henkilökunnalle suurempaa mahdollisuutta kuulluksi tulemiseksi johdon päätöksenteossa, henkilökunnan osaamisen parempaa arvostamista sekä tehokkaampaa vuoropuhelua ylemmältä johdon ja henkilökunnan välillä. ko. asiat toimivat lähiesimiehen kanssa hyvin mm. viikko- ja iltapalavereiden ja sähköisen tiedottamisen muodossa.
- Kulttuuri- ja liikuntaseteleitä toivotaan parantamaan työssäjaksamista ja työhyvinvointia. Tarjolla olevat liikuntamahdollisuudet eivät aina työvuorojen puitteissa ole henkilökunnan käytettävissä.
- Yhteistyö lähikoulun kanssa, esim. jakotunnit, liikuntatilojen käyttö, yhteiset tapatumat ja juhlat, yhteistyö koulun vanhempainyhdistyksen kanssa.
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen vasun mukaisesti päiväkodin päivittäisessä arjessa.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

- Päiväkotiin tulossa kattava piharemontti, jonka yhteydessä mm. aidat uusitaan.
- Jatkuva arviointi toimintaympäristön toimivuudesta ja ongelmakohtien esiintuominen mm. henkilökunnan viikkopalavereissa ja tiimipalavereissa.
- Toimintaympäristön toimivuutta arvioidaan aina suhteessa lapsiin ja lapsiryhmään.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

- Kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi ja ikätasoisesti.
- Henkilöstö on käynyt Miniverso-koulutuksen. Pyrimme ottamaan menetelmän mahdollisimman luontevaksi osaksi arjen toimintaa. (Lähikoululla sama menetelmä.)

9. Tasa-arvon toteuttaminen

- Lapsia, perheitä ja työyhteisön jäseniä kohdellaan tasa-arvoisesti ikään, kulttuuriseen taustaan, sukupuoleen, uskontoon, perhetaustaan tai muuhun sellaiseen katsomatta.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Katsomuskasvatusta toteutetaan vasun asettamissa raameissa osana päiväkodin arkista toimintaa.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

- Käytössä on kolmiportainen tuki
- Yhteistyö Veon kanssa.
- Muina yhteistyökumppaneina mm. puheterapeutit, toimintaterapeutit, sosiaalitoimi, neuvola, psykologi ja koulukuraattori.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Tässä vaiheessa toimintakautta yhteisistä tapahtumista ovat tiedossa;

- Vanhempainillat
- Keskiviikkokahvilat

- Juhlat
- Koko talon yhteiset lauluhetket
- Yksikön yhteinen mahdollinen kevätretki
- Tältä osin suunnitelmat tarkentuvat toimintakauden aikana

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

- Vanhempien ja lasten osallisuuden lisääminen
- SAK-ajan sopeuttaminen päiväkodin arkeen siten että lapsiryhmän toiminta ei häiriinny ja että SAK-ajan käyttö on laadullisesti hyvää ja tehokasta
- Työyhteisön olemassa olevan hyvän yhteishengen säilyttäminen ja vahvistaminen. Tämä heijastuu kasvatusta- ja opetustyöhön.

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Kaupungin tasolla meneillään yhteistyön kehittämisen hanke, jonka mukaan toimitaan.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

- Lasten tietoja sisältävät paperit säilytetään lukituissa kaapeissa.
- Tietojen siirtoon käytetään vain turvallisia yhteyksiä.
- Lasten tunnistetietoja ei pidetä näkyvillä.

Keskustan päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Kaivokatu 9 rakennus, jossa on kaksi lapsiryhmää:

- alle 3 v lapsiryhmä (12), jossa on 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.
- 3-5-vuotiaiden lapsiryhmä (21 lasta), jossa on kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Raatihuone rakennus:

- yksi 3-5 vuotiaiden lapsiryhmä (21), jossa on 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa

2. Toiminta-ajatus

Keskustan päiväkodissa monipuolisessa oppimisympäristössä opitaan leikeissä. Oppimisympäristö on tehty pienryhmien leikkejä varten. Kokopäiväpedagogiikka mukaisesti oppiminen tapahtuu kaikissa arjen tilanteissa

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Lapsen varhaiskasvatuskeskustelut

Vanhempain illat, Vanhempain kahvilat, isän -ja äitienpäivä - iltatapahtumat, Kiusaamisen ehkäisyn teemaksi vuoden ajaksi

4. Turvallisuus

Turvallisuudesta huolehtivat kaikki. Harjoittelemme ja tiedostamme turvallisuuteen liittyä asioita. Teemme poistumisharjoituksia ja harjoittelemme ea taitoja. Osallistumme turvallisuuteen liittyviin koulutuksiin.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Leila Dean
2. Riitta Suojanen
3. Leena Hukka

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- Avoin ja säännöllinen tiedotus, ennakoitavissa olevat päätökset, lapsiryhmien koissa huomioidaan lapsien erilaisuus, varhaiskasvatusjohtajan yksikkövierailut on hyviä
- palveluverkkouudistukseen liittyvien asioiden keskustelun ylläpito ja tiedotus yksikössä

- vahvistamme lasten tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen taustateorioita ja hyödynnämme valmiita tunnetaitomateriaaleja

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Toimintaympäristö on tehty leikkiä kunnioittaen. Sisätiloissa ja ulkona pihalla on leikin mahdollistavia tavaroita ja leikkipaikkoja.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Vahvistamme lasten tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen taustateorioita ja hyödynnämme valmiita tunnetaitomateriaaleja.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Huomioimme asiakkaat, niin lapset kuin perheen yksilöinä. Tiedotamme yksikkömme asioista huolellisesti.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti tutustumme lapsiryhmässä oleviin uskontokuntiin. huolehdimme kulttuuriperinnön mukaisten juhlien /tapahtumien vietosta. Emme harjoita uskontoa.

Osallistumme paikallisen srk tapahtumiin.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lasten havainnointi ja lasten tunteminen on tärkeää. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisten tavoitteiden pedagoginen huomioiminen lapsen arjessa. Varhaiserityiskasvatus on läheisessä yhteistyössä lapsiryhmän kasvattajien kanssa.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Vanhempain illat, Isovanhempain päivä, Vanhempain kahvilat, jouluku - ja kevätkuuhlat sekä liikuntatapahtumat

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Kasvattajien pitkäaikainen suunnittelu lapsiryhmän pedagogisessa toiminnassa. Arvioinnin juurruttaminen arkeen ja osaksi työtä

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Kehitämme esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyötä sekä verkostoyhteistyötä

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Salassa pidettävät asiakirjat ovat lukollisissa kaapeissa. Lapsen tärkeät paperit siirtyvät joko vanhempien tai henkilöstön siirtäminä lapsen uuteen yksikköön.

Kreivinniityn päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Kahdessa rakennuksessa:

Alatalo:

1 kpl 3-5 vuotiaiden (21) lapsiryhmä, Vakaopettaja ja 2 vakalastenhoitajaa, 1 vakalastenhoitaja (erityisvarhaiskasvatus)

1 kpl integroitu lapsiryhmä (12 lasta), 3-6 vuotiaat, 1 kpl varhaiskasvatuksen erityisopettaja, 1 vakaopettaja ja 1 vakalastenhoitaja ja 1 kpl vakalastenhoitaja (varhaiserityiskasvatus)

Ylätalo:

1 kpl 3-5 v lapsiryhmä (14 lasta) 1 vakaopettaja ja 1 kpl vakalastenhoitaja

alle 3 -vuotiaat (12 lasta) 3 vakalastenhoitajaa

2. Toiminta-ajatus

Avoin ja hyvä vuorovaikutus

Lapselle hyvä arki lapsiryhmässä ammattitaitoisten kasvattajien kanssa.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Vanhempain illat (mitä varhaiskasvatuksessa tapahtuu), Vanhempain kerhon yhteiset tapahtumat koko päiväkodin perheille) Vanhempain kahvilat, liikuntatapahtumat ja isänpäivän ja äitein päivän tapahtumat

4. Turvallisuus

Turvallisuuden tiedostaminen ja turvallisuutta edistävien asioihin huomioiminen päivittäin. Huolehdimme turvallisuustaidoistamme. (turvallisuussuunnitelma ja ea-aidot)

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

1. Mirva Karapuu, varajohtaja
2. Leena Koskinen
3. Henrietta Luotokoski

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Työssäjaksaminen: Lomien sijaistamiseen lupa saada sijaisia, kahvihetket työkavereiden kanssa, avoin tiedottaminen: koko vakassa, yksikössä ja tiimissä

Kaikkien ammattikuntien kunnioittaminen ja arvostaminen

varhaiskasvatusjohtajan käynnit yksikössä

Perhepäivähoitajien liittäminen alueeseen. Toimintakulttuurissa: omien ja toisten työn tutuksi tekeminen

Arjessa lapsiryhmässä tunteiden kohtaaminen ja niiden sanoittaminen sekä tunnetaitomateriaalien hyödyntäminen

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Yksikössä oppimisympäristöt suunnitellaan leikkiä ja pienryhmän toimintaa tukevaksi. Ulkopedagogiikkaa kehitetään liikunnan ja leikin näkökulmasta

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Vahvistamme kasvattajien tietoa kiusaamiseen liittyvistä asioista, mitä pienen lapsen kiusaaminen on? Kiusaamista ei sallita. Vanhempien kanssa kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Lapsi ja perheitä kohdellaan yksilöllisesti ja heidän tarpeiden mukaan. Tiedottaminen yksikön tapahtumista ja varhaiskasvatuksesta samalla tavalla.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Tutustumme lapsiryhmässä oleviin uskontokuntiin ja hyödynnämme kulttuuriperintöön liittyvät juhlat.

Emme harjoita uskontoa. Tiedostamme eri perheiden katsomuskasvatuksen kunnioittaen sitä

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin havainnointi. Lapsiryhmässä lapsen vasutavoitteen huomioiminen arjessa. Perheiden kanssa yhdessä ratkomme pienet ja isommat tuen tarpeet. Varhaiserityiskasvatuksen opettajan ja verkostojen tuki ja apu lapsiryhmään.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- Liikuntapäivä, Joulujuhla, Kevätjuhla, vappu
- yhteiset lapsiryhmine lauluhetket
- Vanhempainillat ja vanhempain kahvilat

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Arvioinnin vuosikellon tekeminen arvioinnin kokonaisuuden helpottamiseen. Arjen pedagogiikan arviointi ja tiimityön arvioinnin kehittäminen

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Varhaiserityiskasvatuksen aluetiimin toiminnan suunnittelu ja tuki yksiköihin

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmat säilytetään Nuutin työtilassa ja lähetetään sähköisesti uuteen ryhmään. Lapsen perustietolomake ja terveyslomake on lapsiryhmässä lukollisessa kaapissa. Muut lapsen paperit ovat johtajan toimistossa lukollisessa kaapissa. Vanhempien luvalla siirrämme tietoa lapsesta asiantuntijoille tarvittaessa. Kasvattajia koskevat tiedot ovat kaupungin Populus -ohjelmassa tai kuntaHR ohjelmassa

Kultarannan esiopetusryhmä

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Esiopetusryhmä Kultarannan koulun tiloissa.

13 lasta (useammalla tuen tarpeita),

1 varh.kasv.opettaja, 1 varh.kasv.hoitaja,

1 ryhmäavustaja (syksy).

2. Toiminta-ajatus

Toimintamme perustana on valtakunnallinen esiopetussuunnitelma sekä Naantalın esiopetussuunnitelma ja Naantalın varhaiskasvatussuunnitelma.

Toimintaa ohjaavat myös jokaisen lapsen omat esiopetussuunnitelmat.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

n. 2-3 eskarin ja aikuisen yhteistä toimintahetkeä/lukukausi. Lisäksi vanhempainillat ja juhlat.

Pienistä "arjen hetkistä" valokuvaviestintä silloin tällöin vanhemmille.

4. Turvallisuus

Koulun ovet avoinna 8-14, muuten lukittu.

Pihan tarkat rajat.

Tiedostamme ympäristöstä johtuvat "vaaratekijät"

- turvallisuudentunne säilytetään koululaisten kesellä

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Marika Ranki
2. Mervi Levanto
3. Minna Björn

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- Sovituista asioista kiinnittäminen - selkeät tehtäväkuvat
- Yhteistyö koulun kanssa: toiminnallinen matematiikka-yhteistyö kerran viikossa 1-2-luokkalaisten kanssa
- Sadutus kerran kuussa 5-6-luokkalaisten kanssa

- Koko koulun kanssa n. kerran kuussa yhteinen ympäristöpäivä
- Huomaa hyvä- ja Piki-materiaalin käyttö

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Koulun kanssa sovitusti tilojen käyttäminen

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Aikuisen läsnäolo!

Tiukka puuttuminen ja tilanteiden selvittäminen välittömästi.

Kaverisuhteiden ja leikin tukeminen - luodaan myönteinen ilmapiiri.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Olemme luoneet erilaisia "systeemejä" lasten tasa-arvoiseen kohteluun (vuorot, järjestykset, listat).

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Perheiden kanssa on keskusteltu alkukeskusteluissa asiasta ja avattu esiopetusryhmämme käytäntöjä.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

- Esiopetus suunnitelman mukainen pedagoginen, suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatusta ja opetus
- Ryhmästä nousevat tarpeet

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- Yhteiset joulu- ja kevätjuhlat koululaisten kanssa
- Ympäristöpäivät koulun kanssa
- Retket

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

- Pitkäkestoisen leikin jatkamisen haasteet (tila)
- Ympäristökasvatuksen tarkentaminen
- Tiimipalaverissa arvioinnin kehittäminen (kaavake)

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

- Informointi
- Yhteiset, johdonmukaiset toimintatavat

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Eskarituloissa on lukollinen kaappi, jossa säilytetään kaikki salassa pidettävät tiedot.

Kummelin päiväkotiryhmä, Sinisimpukat

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Ryhmä sijaitsee Velkualla, 1-5-vuotiaiden 11 paikkainen ryhmä, henkilökunta: varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

2. Toiminta-ajatus

- Toiminnan tavoitteena on tarjota lapselle turvallinen ja laadukas päivä hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Painotamme yksilöllistä huomioimista siten, että lapsi kokee olonsa turvalliseksi ja hyvinvoivaksi päivän aikana. Mahdollisiin kiusaamistilanteisiin puutummme välittömästi.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Päivittäiset keskustelut, vasukeskustelut, vanhempainillat, WhatsApp-viestit yhteisen ryhmän kautta.

4. Turvallisuus

- Sosiaalinen, psyykinen ja fyysinen turvallisuus lapselle joka päivä-> hyvinvoiva lapsi
- työturvallisuus
- päivitetty turvallisuussuunnitelma

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Anne-Mari Kuusinen
2. Birgitta Keltamäki

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- avoin vuorovaikutus, itsestä huolehtiminen, oman kehon rajojen tunnistaminen ja hyvinvoinnin vaaliminen
- yhteiset koulun ja päiväkodin teema- ja kulttuuritapahtumat ja vierailut puolin ja toisin
- sensitiiviset aikuiset, toiminnalliset keinot kuten nukketeatteri, tunnepäivä, tunnekortit, kirjat, laulut, pienryhmät..

7. Toimintaympäristön kehittäminen

toimintaympäristön muokkaaminen tarpeita vastaavaksi pedagogisesta näkökulmasta katsoen, lapsen osallisuutta ja mielenkiintoa kunnioittaen

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

- Kiusaamiseen puututaan heti konkreettisilla ja käytännönläheisillä tavoilla. Puhutaan kivasta kaveruudesta ja kehdutaan ja kannustetaan lasta, huomataan hyvä, erilaisten materiaalien hyväksikäyttö.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kaikki lapset kohdataan ja kohdellaan samanarvoisesti. Jokainen lapsi huomioidaan päivittäin.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

- huomioidaan vanhempien toiveet
- ev.lut. srk pikkukirkko n. 5-6 x lukuvuodessa, joulun ja pääsiäisvaellukseen osallistuminen (jotka srk:t järjestävät)
- suvaitsevuus ja erilaisuuden hyväksyminen

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

- lapsi omine tarpeineen keskiössä ja pedagogisilla ratkaisuilla tuetaan lasta arjessa
- moniammatillinen yhteistyö

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Kummelin ryhmäkodin (vanhusten tehostettu asumispalvelu) kanssa yhteiset lauluhetket ja joulujuhla 2019, kevätjuhlat, vk:n yhteiset retket

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

- otetaan vaikeatkin asiat pedagogiikan kautta esille tiimipalaverissa, pedagogisen puheen lisääminen

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Kummelin perhetalo: ap/ip yhteistyö päivittäin, yhteinen WhatsApp-ryhmä luotu viestittelyyn, jumppahetket vapaaehtoistyöntekijätahon kanssa, neuvolan kanssa tehtävä yhteistyö.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Asiakirjakaappi lukitaan, kun tilassa ei ole ketään.

Kuparivuoren esiopetus

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Esiopetus järjestetään Kuparivuoren koululla kahdessa eri luokkatiloissa. Esiopetusikäisiä lapsia on 21.

Esiopetus alkoi Kuparivuoren tiloissa 14.8.2019

2. Toiminta-ajatus

Kuparivuoren esiopetuksessa annetaan esiopetuksessa liikuntaa, laulua, tutkimista, musiikkia, retkeilyä, askartelua ja taiteilua. Opetellaan rauhoittumaan, keskittymään, kuuntelemaan, ajattelemaan, päättämään ja keskustelemaan. Harjoitellaan hyviä tapoja, vuorovaikutusta, eskarimatikan perustaitoja sekä kirjainten ja äänteiden tunnistamista ja kuuntelua. Leikki, ulkoilu ja ruokailu kuuluvat jokaiseen eskaripäivään esiopetussuunnitelman mukaista esiopetusta.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Lapsen esiopetussuunnitelma tehdään yhdessä huoltajan kanssa, toiminnalliset vanhempain illat

4. Turvallisuus

Tutustumme huolellisesti koulun turvallisuussuunnitelmaan. Ennakoimme tapahtumia. Huolehdimme esikoululaisiamme

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Koulun henkilökunta ja esiopetuksessa
2. Eeva-Maija Miesvirta

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- Tiedotuksen tärkeys korostuu.
- yhteistyö koulun henkilökunnan kanssa konkretisoituu tulevana toimintakautena. Toisten työhön tutustuminen onnistuu, kun olemme samoissa tiloissa
- Tunnetaitoja harjoitellaan monella eri tavalla ja huomioiden opetusta tukeva materiaali

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Toimintaympäristö on nyt kokonaan uusi. Ympäristön luominen sen kehittäminen tapahtuu arjessa. Leikkiympäristön luominen esikoululaisille

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Miniverso materiaalin / toimintamallin hyödyntäminen

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Jokainen esikoululainen on tärkeä. Asiakasperheiden kunnioittaminen yksilöllisesti

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Esiopetussuunnitelman mukaista katsomuskasvatusta. Huomioimme esikouluryhmässä olevat uskontokunnat tutustuen niihin. Emme harjoita uskontoa.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Esikoululaista tuetaan hänen tarpeiden mukaisesti. Varhaiserityiskasvatuksen opettaja on tarpeen mukaan ryhmän tukena oppimisen edistäjänä. Osallistumme alueelliseen oppilashuoltoryhmään ja koulun hyti-ryhmään

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Joulujuhla ja kevätjuhla. Äitien ja -isien päivän tapahtumat, Vanhemmat kutsutaan esiopetustiloihin kylään

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Arvioinnin vuosisuunnitelma työstäminen ja hyödyntäminen

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyö. Esiopetus on uusi ryhmä koulun tiloissa. Luomme yhteistyölle käytäntöjä.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Lasten paperit pidetään lukitussa kaapissa ja arkistointi tapahtuu Keskustan päiväkodin arkistokaapissa.

Lietsalan päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Lietsalan koulun yhteydessä.

Kaksi esiopetusryhmää, yhteensä 16 lasta.

2 opettajaa, 1/2 lastenhoitaja

2. Toiminta-ajatus

Laadukkaan esiopetuksen antaminen niin että lapsen yksilöllisyys on huomioitu. Oppimisympäristön jatkuva kehittäminen ja hyvän ilmapiirin ylläpitäminen niin lasten kuin aikuistenkin kesken, tavassa olla hyvässä vuorovaikutuksessa. Pyritään myönteiseen turvalliseen ja mahdollisimman kiireettömään ilmapiiriin luomiseen. Tärkeää on aito läsnäolo, lapsen kuunteleminen ja tasapuolinen kohtelu. Tärkeitä periaatteita on osallisuus, yksilöllisyys, rento, hyväksyvä ilmapiiri.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Vanhempainkerhojen toiminta yhteistyössä koulun kanssa.

Vahvistetaan edelleen vanhempien osallisuutta. Mahdollisuus vanhemmilla osallistua lapsen päivään.

Esiopetussuunnitelma lapselle, keskustelut syksyllä, arviointi keväällä.

4. Turvallisuus

Kiinnitetään huomiota lasten henkiseen ja fyysiseen turvallisuuteen kaikissa toiminnoissa.

Turvallisuussuunnitelmat pidetään ajan tasalla niin, että koko henkilökunta on niistä tietoinen.

Henkilökunta kouluttaa itseään jatkuvasti turvallisuuteen liittyvissä asioissa.

Lasten kirjaukset ovat ajan tasalla. Ovien lukitsemiskäytännöt kirjattu turvallisuussuunnitelmaan. palo- ja sisälle tulo harjoitukset säännöllisin väliajoin.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Petra Punnonen-Salonen
2. Kirsi Kivikoski
3. Koulun edustaja

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Yhteisten tapahtumien järjestäminen henkilökunnan kesken vapaaehtoisuus huomioiden, keskinäinen välittäminen ja toisten tilanteiden huomioiminen työyhteisössä.

Säännölliset viikkopalaverit, tiedon kulku tärkeää. Palaute ja kehu työkaverista.

Töiden rajaaminen. Hyvä, selkeä johtaminen.

Nykyisten koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyö toimintojen jatkaminen sekä uusien "löytäminen".

Tunne- ja vuorovaikutustoimintoja vahvistetaan edelleen mm. nimeämällä niitä ja erilaisten tunnetaitojen oppimisen kautta. toiminnassa painotetaan erityisesti vuorovaikutus ja tunnetaitoja kehittävää toimintaa.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Toimintaympäristöä ja toimintakulttuuria kehitetään niin, että on mahdollista toimia kiireettömässä ja keskittymistä huomioivassa ympäristössä. Päivän rakenne halutaan edelleen selkeäksi ja suunnitelmalliseksi mutta joustavaksi. Lapsilla mahdollisuus ympäristönsä ja leikin suunnitteluun.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Päiväkodissämme on käytössä kiusaamisen ehkäisy suunnitelma ja sitä käytetään aktiivisesti, se kuuluu henkilökunnan perusosaamiseen. Avoin keskustelu asiasta vanhempien kanssa.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kaikkia kohdellaan ja kohdataan yhdenvertaisina riippumatta eri henkilöön ominaisuuksista. yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvistä asenteista keskustellaan työyhteisössä, pohditaan miten asenteet näkyvät esim. puheissa ja toimintatavoissa.

Kulttuurinen moninaisuus nähdään voimavarana. meillä tunnustetaan, että oikeus omaan kieleen, uskontoon, kulttuuriin ja katsomukseen on perusoikeus.

Kohtaaminen on sensitiivistä.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Henkilökunnalta omien arvojen ja asenteiden pohdiskelua.

Otetaan vanhemmat mukaan esim. erilaisten kulttuurien, uskontojen ja muiden katsomusten esittelyssä.

Hankitaan materiaalia tutustuttavaksi.

Eri uskontojen juhlapyhäkalenteri hankitaan talon yhteiseen käyttöön.

Keskitytään siihen ”missä olemme samanlaisia”, ei mietitä kuinka erilaisia olemme. Samanlaisuuden kokemus luo yhteisyyttä ja yhteenkuuluvuutta.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen Eopsin tuominen todeksi, todella arkikäytäntöön ja lapsen lähtökohdista..

Miten huomioidaan koko ryhmän tarpeet haasteiden myötä?

Kasvattajan aito läsnäolo tilanteissa

Jatkuva, aktiivinen keskustelu vanhempien kanssa

Varhainen tuki suhteessa lapsen normaaliin kehitykseen ja/ tai pulmiin siinä

Varhainen oppimisen tuki

Kolmiportainen tuen malli

Verkostotyö

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- Liikunta tapahtumat mm. luistelutapahtuma syksyllä ja liikuntatapahtuma keväällä.
- lauluhetket koko talon yhteiset, joka kuukausi
- sadonkorjuujuhla syksyllä
- vanhempainilta syksyllä
- halloween- ja ystävänpäiväjuhlaa yhteistyössä vanhempainkerhon kanssa.
- isänpäivän ja äitienpäivän huomiointi, isovanhempien päivä.
- valokuvaus
- pikkujoulu, joulujuhla

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Karvin mukainen arviointi toiminnalle. Mietitään toiminnan indikaattoreita, kriteereitä ja mittareita.

pedagogisen toiminnan ja vuorovaikutuksen arviointi.

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Luontevan vuorovaikutuksen lisääminen esim. yhteisten tapahtumien kautta.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Lasten papereiden säilyttäminen ryhmien lukollisissa kaapeissa, esimiehellä pääsy.

Verkostopalavereissa tietojen vaihtaminen; asianosaiset paikalla tai asianosaisten luvalla.

Merimaskun päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

5 ryhmää kolmessa rakennuksessa:

- Täkkärit alle 3 v: 12 lasta ja 1 vt. varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 varhaiskasvatuksen hoitajaa
- Puosut 3-4 v: 14 lasta ja 1 vt. varhaiskasvatuksen opettaja ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, 3 pv/vko ryhmäavustaja
- Matruusit 2-4 v: 18 lasta ja 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 varhaiskasvatuksen hoitajaa
- Kentsut 5 v: 20 lasta ja 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 varhaiskasvatuksen hoitajaa
- Esikoululaiset 6v: 22 lasta ja 2 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja 1 ryhmäavustaja 2 pv/vko

2. Toiminta-ajatus

lapselle hyvä päivä:

- turvallisuus sekä henkinen että fyysinen
- lapsen osallisuus
- aikuinen on lasta varten
- tunne ja vuorovaikutustaidot jalustalle
- arkipedagogiikka

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

- päivittäiset keskustelut
- tutustumiskäytännöt
- vanhempainillat
- jouluku ja kevät juhlat
- isänpäivä ja äitienpäivätapahtumat
- kuukausikirjeet, sähköpostit ja WhatsApp-ryhmä

4. Turvallisuus

- turvallisuussuunnitelma päivitetään joka vuosi
- perehdytys
- ensiaputaidot ajantasaiset
- lääkehoitosuunnitelmat ajantasaiset
- yhteisten sääntöjen noudattaminen
- riittävä määrä henkilökuntaa

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Hanna Lagerström, eskari
2. Minna Putus, Kensu
3. Saara Kesälä, varsinainen päiväkotirakennus

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- päivittäinen huumori
- autetaan työkaveria ja vedetään yhtä köyttä
- tieto-taidon jakaminen
- lakisääteiset tauot
- joustavuus
- Merimaskun perhetalo: yhteistyö ja avoin keskustelu, toimintakulttuurimuutosprosessi lähtenyt käyntiin, syksyllä yhteinen perhetaloilta, jekku-toiminnan jatkaminen eo ja perusopetus 1x kk, eskariopet osallistuvat koulun palaveriin 1 x /kk
- tunne- ja vuorovaikutustaidot: lapsi kohdataan; laskeudu-kuuntele-keskustele-kysele, sensitiiviset aikuiset, tunnekortit ym. erilaiset pedagogiset materiaalit, kiusaamisen ehkäisy, huomaa hyvä, aikuisten välinen vuorovaikutus toimii mallina, vanhempien kanssa asiasta keskustelut, vuorovaikutuksen laatu

7. Toimintaympäristön kehittäminen

- toimintaympäristöä muokataan tarpeen mukaan, lapset mukana prosessissa
- pienryhmyöskentely
- tilojen hyödyntäminen monipuolisesti; sisätilat, metsä, piha, koulun kenttä, sali, pururata
- huomioidaan että ilmapiiri on myös toimintaympäristö ja siinä aikuisen rooli merkittävä

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

varhainen puuttuminen, hyvän huomaaminen, keuhut ja kannustamiset, varhaiskasvatuksen yhteinen suunnitelma

9. Tasa-arvon toteuttaminen

- oikeudenmukainen toiminta, lapsen tarpeesta lähtien
- tasapuolinen kohtelu

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

suvaitsevaisuus, erilaisuuden hyväksyminen, eettinen ja moraalinen kasvatusta, yhteistyö Merimaskun seurakunnan kanssa ja huomioidaan muut uskonnot ja katsomukset

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

lapsi omine tarpeineen keskiössä

- jokaisesta lapsesta tehdään varhaiskasvatussuunnitelma

- arkipedagogiikka
- pienryhmätoiminta
- kiertävävarhaiskasvatuksen opettaja käy talossa 1 x /kk

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- Apaja -retki 13.9
- isän ja äitienpäivä-tapahtumat
- koko perheen joulupuuro-perinne pikkujoulu aikaan
- eskarien kulttuuripolku tapahtumat
- joulukuun ja kevät juhlat
- varhaiskasvatuksen yhteiset tapahtumat

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

- kuvien käytön lisääminen
- dokumentoinnin ja havainnoinnin kirjaamisen lisääminen

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

- perhetaloilta ja perhetalon toimintakulttuurin kehittäminen ylipäättään
- moniammatillinen yhteistyö

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

- lasten paperit säilytetään lukollisissa kaapeissa
- kaupungin sis. sp:ssä voi käyttää lapsen nimeä, mutta ei ulkopuolisessa (tunnistettavuus) ja viestejä ei välitetä ulkopuolelle vaan luodaan uusi viesti.

Nuhjalan päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

4 lapsiryhmää:

Simpukat 1 - 3 v (3 VLH)

Meritähdet 2- 5v, sisarusryhmä (1 VO, 2 VHL)

Matruusit 3 - 6v (1 VEO, 1 VO, 2 VLH, joista toinen toimii henkilökohtaisena avustajana)

Kipparit 3 - 5v (2 VO, 1 VLH)

2. Toiminta-ajatus

Lapsen yksilöllinen kohtaaminen. Tuemme lapsen ikätasoista oppimista ja antaa kasvun rauhan. Punaisena lankana on tarjota lapsille monipuolisia mahdollisuuksia leikkiä, liikkua, laulaa, luoda ja oppia turvallisessa ja innostavassa ilmapiirissä.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Alkukeskustelut, tutustumiskäynnit lapsen kotona ja säännölliset vasukeskustelut sekä päivittäiset arjen kohtaamiset ja sähköinen tiedottaminen.

Syksyllä vanhempainillan teemana on lasten kiusaaminen sekä pienempien lasten ryhmissä uhma ja , jossa nostamme esiin tärkeän teeman lasten kiusaamisen ehkäisyyn liittyen. Pienempien lasten kanssa teemallisen vanhempainillan aiheena on uhma ja omatoimisuuteen kannustaminen. Ryhmien omia iltapäiviä kahviloita on vähintään kerran toimintakaudessa.

Lisäksi järjestämme yhteisiä pihatapahtumia syksyllä ja keväällä.

4. Turvallisuus

Talon turvallisuussuunnitelma päivitetään vähintään kerran vuodessa. Vanhempia tiedotetaan päiväkodin turvallisuussäännöistä.

Riskiarviointia tehdään säännöllisesti.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Anne Anttila
2. Henrietta Kuivalainen
3. Mia Niemi / koko henkilökunta

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- Työpaikkakokoukset ja tiimit kokoontuu 1-2 viikon välein. Hyvän työilmapiirin ylläpitäminen, yhteinen työn suunnitteleminen, riittävä monisuuntainen tiedottaminen.
- Säännölliset vierailut ja toimintaan osallistuminen lähikoulussa esikoululaisten kanssa (Lietsalan koulu) Päiväkodin edustaja mukana oppilashuoltoryhmässä.
- Piki-materiaali, Jukka-Hukka kirjat, Molli-materiaali, tunnekortit, aistiseikkailumateriaali, tunteiden nimeäminen ja niiden huomioiminen, pienryhmätoiminta, Hyvä minä- materiaali, turvallisen ilmapiirin luominen ja syli aina tarjolla.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Välineet ja materiaalit lasten saatavilla. Oppimisympäristön muunteleminen ja materiaalien ja lelujen vaihtaminen kaikkien vastuulla. Lasten kokoukset -> kokouksissa esille nousseiden toiveiden huomioiminen materiaalien ja leikkihetkien toteuttamisessa

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

- Välitön puuttuminen näkyvissä kiusaamistilanteissa
- vuorovaikutustaitojen harjoittelu
- pienryhmätoiminta
- yhteistyö ja keskustelut vanhempien kanssa
- myönteisten vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, korostaen samanlaisuutta, ei erilaisuutta

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Pienryhmien valikoiminen kiinnostuksen mukaan, ei iän tai sukupuolen mukaan, "kaikki sopii kaikille ajatus".

Huoltajien mielipiteiden kuuleminen.

Jokaisen lapsen kohtaaminen päivittäin, lapsella mahdollisuus olla oma itsensä.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Pikkukirkko / pikkukerho vaihtoehdot. Tiedote pikkukerhon teemasta esillä samaan aikaan pikkukirkon esitteen kanssa. Lapsen osallistuminen perheen valinnan mukaan. Kerhon teemoina on ollut mm. ryhmään liittyminen, ystävyys, auttaminen.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Kaiken pohjana pedagogiikka ja suunnitelmallisuus! Jatkuva havainnointi ja toiminnan arviointi. Onnistumiseen keskittyminen ja kiireen vähentäminen. Lämpimässä vuorovaikutuksessa on turvallista kasvaa. Talon oma VEO vastaa varhaisesta tuesta.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- vanhempainilta syyskuu 2019

- ryhmien kahvilat syys- ja kevätlukukaudella
- legomaratoni lokakuu 2019
- glögihetki perheille joulukuu
- ryhmien joulujuhlat joulukuu
- liikuntatapahtuma keväällä 2020
- koko päiväkodin yhteinen kevätkuuhla päiväkodin pihalla toukokuu 2020
- mahdolliset tapahtumat yhteistyössä vanhempainkerhon kanssa

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

- ulkoliikuttaja aktiivisempaan käyttöön
- kaikkien tilojen / salin käyttö myös iltapäivisin
- tietotekniikan lisääminen arkeen ja tietoteknisten taitojen opettelu
- oppimisympäristöjen kehittäminen eli välineiden esillepanon ja vaihtelevuuden lisääminen
- yhteistyön lisääminen yli ryhmärajojen

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Päiväkodin VEO on ensisijaisesti mukana moniammatillisessa yhteistyössä, mutta se on tarvittaessa kaikille mahdollista.

Kynnystä yhteyden pitoon pidetään matalana.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Tietosuojaohjeistuksen noudattaminen ja tarvittavien asiakirjojen säilyttäminen lukituissa kaapeissa.

Ruonan päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Tiitiaisets (alle 3v.) ryhmäkoko 13 lasta, 3 lastenhoitajaa

Nupuset (3-4 v.) 14 lasta, 2 aik.; 1 lastentarhanopettaja, 1 lastenhoitaja

Myttyset (3-5 v) 14 lasta 2 aik.; 1 lastentarhanopettaja, 1 lastenhoitaja

Menninkäiset (6v.) 14 lasta 2 aik.; 1 lastentarhanopettaja, 1 lastenhoitaja erityistä hoitoa tarvitsevien lasten takia Myttsissä ja Menninkäisissä käytössä ryhmäresurssina 1 lastenhoitaja

2. Toiminta-ajatus

Laadukkaan varhaiskasvatuksen antaminen niin että lapsen yksilöllisyys on huomioitu. Oppimisympäristön jatkuva kehittäminen ja hyvän ilmapiirin yläpitäminen niin lasten kuin aikuistenkin kesken, tavassa olla hyvässä vuorovaikutuksessa. Pyritään myönteiseen turvalliseen ja mahdollisimman kiireettömän ilmapiirin luomiseen.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Vanhempainkerhojen toiminta jatkuu.

Vahvistetaan edelleen vanhempien osallisuutta. Mahdollisuus vanhemmilla osallistua lapsen päivään.

Alkukeskustelut ja tutustumiskäynnit kotiin vahvistavat näitä.

4. Turvallisuus

Kiinnitetään huomiota lasten henkiseen ja fyysiseen turvallisuuteen kaikissa toiminnoissa.

Turvallisuussuunnitelmat pidetään ajan tasalla niin, että koko henkilökunta on niistä tietoinen.

Henkilökunta kouluttaa itseään jatkuvasti turvallisuuteen liittyvissä asioissa.

Lasten kirjaukset ovat ajan tasalla. Ovien lukitsemiskäytännöt kirjattu turvallisuussuunnitelmaan. palo- ja sisälle tulo harjoitukset säännöllisin väliajoin.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Marjo Välimäki
2. Tarja Schmidt
3. Suvi Lehtinen

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Yhteisten tapahtumien järjestäminen henkilökunnan kesken vapaaehtoisuus huomioiden, keskinäinen välittäminen ja toisten tilanteiden huomioiminen työyhteisössä.

Säännölliset viikkopalaverit, tiedon kulku tärkeää. Palaute ja kehu työkaverista.

Töiden rajaaminen. hyvä, selkeä johtaminen.

Nykyisten koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyö toimintojen jatkaminen sekä uusien "löytäminen".

Tunne- ja vuorovaikutustoimintoja vahvistetaan edelleen mm. nimeämällä niitä ja erilaisten tunnetaitojen oppimisen kautta. toiminnassa painotetaan erityisesti vuorovaikutus ja tunnetaitoja kehittävää toimintaa.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Toimintaympäristöä ja toimintakulttuuria kehitetään niin, että on mahdollista toimia kiireettömässä ja keskittymistä huomioivassa ympäristössä. Päivän rakenne halutaan edelleen selkeäksi ja suunnitelmalliseksi mutta joustavaksi. Lapsilla mahdollisuus ympäristönsä ja leikin suunnitteluun.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Päiväkodissamme on käytössä kiusaamisen ehkäisy suunnitelma ja sitä käytetään aktiivisesti, se kuuluu henkilökunnan perusosaamiseen. Avoin keskustelu asiasta vanhempien kanssa.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kaikkia kohdellaan ja kohdataan yhdenvertaisina riippumatta eri henkilöön ominaisuuksista.

Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvistä asenteista keskustellaan työyhteisössä, pohditaan miten asenteet näkyvät esim. puheissa ja toimintatavoissa.

Kulttuurinen moninaisuus nähdään voimavarana. meillä tunnistetaan, että oikeus omaan kieleen, uskontoon, kulttuuriin ja katsomukseen on perusoikeus.

Kohtaaminen on sensitiivistä.

Tehdään tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen opettajien kanssa. annetaan lapselle hänen tarvitsemansa tuki, tehden tiiviisti yhteistyötä

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Henkilökunnalta omien arvojen ja asenteiden pohdiskelua.

Otetaan vanhemmat mukaan esim. erilaisten kulttuurien, uskontojen ja muiden katsomusten esittelyssä.

Hankitaan materiaalia tutustuttavaksi.

Eri uskontojen juhlapyhäkalenteri hankitaan talon yhteiseen käyttöön.

Keskitytään siihen "missä olemme samanlaisia", ei mietitä kuinka erilaisia olemme. Samanlaisuuden kokemus luo yhteisyyttä ja yhteenkuuluvuutta.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen vasun tuominen todeksi, todella arkikäytäntöön ja lapsen lähtökohdista. Miten huomioidaan koko ryhmän tarpeet haasteiden myötä, Kasvattajan aito läsnäolo tilanteissa. Jatkuva, aktiivinen keskustelu vanhempien kanssa. Varhainen tuki suhteessa lapsen normaaliin kehitykseen ja/ tai pulmiin siinä, Varhainen oppimisen tuki, Kolmiportainen tuen malli. Verkostotyö

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- liikunta tapahtumat mm. luistelutapahtuma syksyllä ja liikuntatapahtuma keväällä.
- lauluhetket koko talon yhteiset, joka kuukausi
- sadonkorjuujuhla syksyllä
- vanhempainilta syksyllä
- halloween- ystävänpäiväjuhlaa yhteistyössä vanhempeinkerhon kanssa.
- isänpäivän ja äitienpäivän huomiointi, isovanhempien päivä.
- valokuvaus
- pikkujoulu, joulujuhla

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Karvin mukainen arviointi toiminnalle. Mietitään toiminnan indikaattoreita, kriteereitä ja mittareita.

Pedagogisen toiminnan ja vuorovaikutuksen arviointi.

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Luontevan vuorovaikutuksen lisääminen esim. yhteisten tapahtumien kautta. mm neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön lisääminen.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Lasten vasujen säilyttäminen ryhmien lukollisissa kaapeissa, kaapit lukitaan aina päivän päätteeksi.

Lasten papereitten säilyttäminen toimiston lukittavassa kaapissa, henkilökunnalla pääsy.

Muut salaiset tiedot toimiston lukittavassa kaapissa, esimiehellä pääsy.

Verkostopalavereissa tietojen vaihtaminen; asianosaiset paikalla tai asianosaisten luvalla.

Rymättylän esiopetus

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

-15 esiopetusikäistä lasta

- 2 varhaiskasvatuksen opettajaa

- yhteistyötä aamu- ja iltapäiväkerhon ohjaajien kanssa, kiertävät työvuorot

2. Toiminta-ajatus

Tasapuolisuus, toisten huomioon ottaminen, monipuoliset ja joustavat opetustavat, lasten turvallinen ja kannustava ilmapiiri

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

- vanhempainillat
- vanhempien aamukahvit muutaman kerran lukukaudessa
- päivä eskarissa
- juhlat
- tiedotus
- isovanhempien päivä
- keskustelut

4. Turvallisuus

- ennakointi
- ohjeiden ja sääntöjen noudattaminen
- turvaliivien käyttö retkillä ja ensiapulaukku mukana
- ajantasainen lapsilista

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Anne Jaanto
2. Reija Kortet

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Avoin keskustelu kaikista asioista. Jutellaan jo hyväksi todettuja käytänteitä. Taitojen harjoittamien leikin ja esim. Nukketeatterin avulla. Opepalaverissa mukana viikottain ja yhteiset tapahtumat koulun kanssa

7. Toimintaympäristön kehittäminen

arvioidaan ja muutetaan tarpeen mukaan. Nyt toimivat

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

varhainen puuttuminen, aikuinen koko ajan herkällä korvalla, keskustelut, erilaisuuden hyväksyminen, hyvän huomaaminen

9. Tasa-arvon toteuttaminen

tasapuolinen kohtelu, erityistarpeet huomioon ottaen

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

huomioidaan vanhempien toiveet, kirkollisten juhlapyhien huomioiminen

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

lapsiryhmän mukaan muokataan toimintaa, pyritään yksilölliseen tukeen tarpeen vaatiessa

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- koulun yhteiset tapahtumat
- varhaiskasvatuksen yhteiset tapahtumat
- kulttuuripolku

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

leikin eri muodot

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

tuoda rohkeasti ja aktiivisesti esille yhteistyöideoita ja ehdotuksia

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

lasten paperit lukitussa ruloakaapissa.

Rymättylän päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

- 2 ryhmää:

* Ötökät: 3-5-vuotiaat, 19 lasta, 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä ryhmäavustaja

* Itikat: 1-4 vuotiaat, 11 lasta, 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä henkilökohtainen avustaja

2. Toiminta-ajatus

Tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen, kiusaamisen ehkäisy, lapsen yksilöllinen kohtaaminen, Punaisena lankana Piki-materiaalin sisältö. Jokainen lapsi kokee tulevansa huomioduksi, hyväksytyksi omana itsenään, lapsella turvallinen ja hyvä olo

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Vanhempainilta-Lasten itsesääätelytaidot aiheena. Palautekyselyt joulukuussa ja keväällä, viikkokirjeet, päivittäiset keskustelut, vasukeskustelut, suljettu facebook-ryhmä, vanhempainryhmän mahdollistaminen

4. Turvallisuus

Turvallisuussuunnitelma, Pihan tarkistus ennen ulkoilua, yksintyöskentelyohjeiden noudattaminen, turvaliivit ja ea-laukku retkillä mukana, sääntöjen noud. sekä sisällä ja ulkona, aikuinen aina läsnä siellä missä lapsetkin

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Nina Maunu
2. Virpi Harju
3. Eveliina Särösalo (Ea vastaava)

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

- Yhteinen taukohetki, talon palaverit ja tiedonkulku, tiimipalavereista kiinni pitäminen, Tuetaan toisiamme ja puhalletaan yhteen hiileen, huumorin "viljely", aluepk johtaja 1-2 X vko:ssa työskentelee talossa,
- Esiopetuksen kanssa yhteistyö viskaritutustumiset,
- Tunne ja vuorovaikutus; Tunnekortit, Piki-materiaali, leikkitaitojen tukemista eri tavoin, kiusaamisen ehkäisy

7. Toimintaympäristön kehittäminen

pienryhmätyöskentely, vuoroulokoilut, tilojen muokkaaminen pitkin vuotta toimintaa ja lasta tukevaksi, ulkotilojen ja metsän hyödyntäminen

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Kiinnitetään huomiota näkyvään kiusaamiseen sekä "hiljaiseen" kiusaamiseen. Kerrotaan ja jutellaan lapsille ennaltaehkäisevästi aiheesta. Huomataan hyvä ja kehuaan ja kannustetaan, Tuetaan lapsia ratkaisemaan kiusaamis ja ristiriitaitielanteita itse, auttavilla kysymyksillä, miltä tuntuu jne.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Jokainen lapsi tulee huomioiduksi myös hiljaiset ja vetäytyvät. Olemme sukupuolisensitiivisiä, kaikki voivat osallistua kaikkeen

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

opetellaan toisten huomioimista, leikin ja toiminnan avulla, kirjat, draama, leikit, pelit jne. apuna käyttäen

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

lapsi omine tarpeineen keskiössä-> toiminta suunnataan lasten tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

vanhempi-lapsi ulkopelipäivä syksyllä 19, joulujuhla, yhteinen tapahtuma perheiden kanssa keväällä -20, kevätjuhla

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

ryhmäpalaverien säännöllisyys, pienryhmät toimimaan sujuvasti

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

- Kiertävän erityisvarhaiskasvatuksenopettajan säännölliset käynnit-> selkeät suunnitelmat ja tavoitteet yksilöllisyys
- Esiopetuksen kanssa tehtävä yhteistyö

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

salassa pidettävät tiedot pidetään lukkojen takana, vasu tiedot siirtää opettaja, muistiot vanhempien luvalla

Soinisten päiväkoti ja Taimon päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Soinisten päiväkodissa on toimintavuonna 2019-2020 kolme ryhmää, joissa on yhteensä 61 lasta. Lapset jakaantuvat ikäryhmittäin seuraavasti: Auringoissa on 16 1-4- vuotiasta, Pilvissä ja Tuulissa on yhteensä 45 lasta, joista 26 on esiopetusikäistä..

Taimon päiväkodissa on toimintavuonna 2019-2020 kolme ryhmää, joissa on yhteensä 55 lasta. Lapset jakaantuvat ikäryhmittäin seuraavasti: Esiopetusikäiset 6- vuotiaat 21 lasta ovat Juttunurkan ryhmässä, Seikkailusiivessä on 23 3-5- vuotiasta lasta ja Lorukolossa 11 1-4- vuotiasta.

Tänä toimintavuonna kummassakin yksikössä päiväkodin historian suurin esiopetusikäisten ryhmä, sillä siihen siirtyi toimintakauden alussa lapsia myös lähipäiväkodeista, kun alueen esiopetusta on keskitetty.

Taimon päiväkodissa, jota kutsumme myös Tarinataloksi, erityisesti kiinnitetään huomiota lasten kielen moninaiseen kehittämiseen ja käyttöön.

2. Toiminta-ajatus

Soinisten ja Taimon päiväkodeissa toiminta lasten kanssa on avointa ja rehellistä. Lasten ja perheiden asiat ja tarpeet kohdataan niiden edellyttämällä tavalla ja rohkeasti sekä ammatillisesti.

Perheitä ja lapsia kohdellaan tasapuolisesti. Jokainen lapsi saa tarvitsemansa huomion ja aikuisen tuen tarvitsemallaan ajalla.

Henkilökunnan kesken on sama tasa-arvon ja tasapuolisuuden ajatus.

Lapsia kannustetaan ja opetetaan omaan ajatteluun ja sen myötä loogiseen päättelyyn.

Hyvään vuorovaikutukseen kiinnitetään huomiota jokapäiväisissä kohtaamisissa. Henkilökunta ja muut päiväkodissa olevat aikuiset tiedostavat oman esimerkinsä vaikutuksen lapsiin.

Hyvä arkipedagogiikka ja tunnekasvatus ovat toiminnassa keskeisiä.

Päiviin kuuluu paljon myös huumoria, leikillisyyttä, hassuttelua

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tärkeänä toimintamallina ovat toimintakauden aikana toteutettavat vanhempainillat eri teemoin.

Tulevien eskareitten vanhempainillat pidetään jo keväällä.

Erilaiset tapahtumat perheille esim. isänpäivänä/ äitienpäivänä. Toiminnallinen joulujuhla, jonka suunnittelussa lapset ovat vahvasti mukana. ”Isovanhempien-/ lapselle tärkeän aikuisen päivä”

Päivittäiset tapaamiset lasta tuotaessa ja haettaessa. Kuulumisien vaihto päivittäin.

Vasu- ja esiopetuskeskustelut vähintään kerran vuodessa vanhempien kanssa.

Tiedottaminen vanhemmille lasten ja päiväkodin asioista viikkokirjein, kuukausikirjein ja kausikirjein ja aina tarvittaessa pääasiassa sähköpostein.

Vanhempien osallisuutta lisätään.

Sekä Soinisten että Taimon päiväkodissa on toimiva vanhempainkerho. Vanhempainkerhot järjestävät muutaman yhteisen tapahtuman perheille vuoden aikana.

4. Turvallisuus

Päiväkodeissa on vuosittain päivitettävä turvallisuussuunnitelma, joka käydään läpi yhdessä henkilökunnan kanssa. Turvallisuussuunnitelma, kemikaaliluettelo ja päiväkodissa käytettävien aineiden käyttöturvatiedotteet ovat henkilökunnan arkikäytössä.

Päiväkodissa toteutetaan 2 kertaa vuodessa poistumis-/sisääntuloharjoitus. Ohjatut turvallisuuskävelyt suoritetaan vuosittain ja aina uuden työntekijän perehdyttämisen yhteydessä.

Retkiä varten laaditaan retkisuunnitelmat, joissa ennakkoinnilla pyritään varmistamaan retkien turvallisuus. Henkilökunta päivittää säännöllisesti hätäensiaputaitojaan.

Lapsille opetetaan arjen turvataitoja jo 1- vuotiaasta alkaen. Itsetuntoa vahvistetaan.

Aikuisen johdonmukainen, ennakoitavissa oleva ja yhdenmukainen toiminta päiväkodissa tuo lapsille ja koko päiväkodin välle turvallisuutta.

Huomioliivien käyttäminen retkillä ja aina tilanteen niin vaatiessa, mm. pienimmillä ulkoilijoilla yhteisissä ulkotilanteissa.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

Soinisten päiväkodissa:

1. Satu Sarlund, päiväkodin varajohtaja
2. Taru Hoppela, vakaopettaja
3. Merja Mannonen, lastenhoitaja

Taimon päiväkodissa

1. Riitta Brandt, päiväkodin varajohtaja
2. Hanna Palenius, esiopettaja
3. Sanna Aho, lastenhoitaja

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Henkilökunnan työssäjaksaminen

- Vuorovaikutus ryhmien välillä avointa
- Tarjoa apuasi, jos voit; esim. omassa ryhmässä vähemmän lapsia, voit ottaa ”kylään” toisen ryhmän lapsia
- Työkaverin huomioiminen ja hyvä käytös

Palveluverkkouudistuksen osalta aktiivinen ja säännöllinen vuorovaikutus ja yhteistyön rakentaminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä.

Taimon päiväkodin ja Taimon koulun läheisen etäisyyden tiedostaminen ja luontevan yhteisen tekemisen lisääminen. Soinisten päiväkodin säännöllisen yhteistyön virittäminen ja kehittäminen Taimon koulun kanssa. Aluetoiminta. Oppilashuoltotyöryhmätyöskentely.

Lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen:

- Ryhmien ryhmäytymiseen alkusyksynä käytetään riittävästi aikaa ja siihen paneudutaan erityisellä huolella.
- Jokaiselle lapselle mahdollistetaan rauha kehittyä omaan tahtiinsa.
- Lasten itseluottamusta vahvistetaan monin eri keinoin mm. positiivisen pedagogiikan ja päiväkodissa olevien itsetunto-ohjelmien kautta.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Taimossa esiopetusryhmän ja 3-5- vuotiaitten lasten ryhmän tilat vaihdettiin tänä toimintakautena keskenään, ja tämä on tuottanut monenlaista toimintaympäristön muokkausta. Tämä näkyy mm. siinä, että kun aamulla myös pienimmät lapset tulevat eskarilaisten tilaan, niin turvallisuusasiaa pienille sopimattomat tavarat on laitettu pois.

Toimintaympäristö järjestetään lasten ikää, tarpeita ja kehitysvaiheita vastaavaksi. Muokkausta tapahtuu pitkin toimintavuotta em. tarpeiden muuttuessa.

Ulkotiloja, luontoa ja lähipuistoja käytetään lasten kanssa säännöllisesti.

Toimintaympäristön kehittäminen on jatkuvaa. Avainsanana ovat lasten tarpeet ja toimivuus.

Leikkivälineet laitetaan esille lasten käyttöön lasten kehitysvaiheet huomioiden. Välineistöä vaihdellaan eri ryhmien välillä. Taloissa harrastetaan ”lelujen kierrätystä ” ryhmien ja jopa yksiköitten kesken.

Ääniergonomiaan kiinnitetään tietoisesti huomiota mm. aikuiset kontrolloivat omaa puheääntään, ja toimivat näin mallina lasten äänen käytölle.

Psyykkiseen toimintaympäristöön kiinnitetään huomiota ja sitä arvioidaan ja kehitetään päiväkodissa. Päiväkodin arjen tavoitteena on hyvinvoivat lapset ja aikuiset.

Osallisuutta vahvistetaan. Eri ikäisten lasten yhteisleikkiä opetetaan ja tuetaan yli ”ryhmärajojen”.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Kiusaamisen ehkäisyssä toteutetaan turvataitojen opetusta jo taaperoikäisistä alkaen.

Lapsia opetetaan selvittämään pieniä, lasten keskinäisiä ristiriitatilanteita opettamalla heille selvittelyä. ” Mitä tapahtui?”, syyllistä ei etsitä, vaan selvitetään tilanteen faktat.

Lapset voivat luottaa siihen, että päiväkodissa kasvattajat toimivat ennakoitavasti ristiriita- ja tappelutilanteissa. He tietävät, että kasvattajat puuttuvat niihin heti.

Naantalilla on oma koko kaupungin VAKA:n kiusaamisen ehkäisy-suunnitelma työn alla. Kiusaamisen ehkäisyssä ovat myös vanhemmat mukana.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Tasa-arvon toteuttaminen

Kaikilla perheillä on samat ”säännöt” ja samat oikeudet

Kaikkia lapsia kohdellaan tasapuolisesti ottaen huomioon:

- ”hiljaiset”, erityispiirteet...
- tukitoimet
- perhetilanteet

Henkilöstön tasapuolinen kohtelu esimiehen puolesta

- hyvä tiedonjako, informaatio

Henkilöstön välinen tasapuolinen kohtaaminen

- ei kuppikuntia

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Katsomuskasvatus

Uutena asiana vaatii henkilökunnalta omien arvojen ja asenteiden pohdiskelua.

Otetaan vanhemmat mukaan esim. erilaisten kulttuurien, uskontojen ja muiden katsomusten esittelyssä.

Hankitaan materiaalia tutustuttavaksi.

Eri uskontojen juhlapyhäkalenteri hankitaan talon yhteiseen käyttöön.

Keskitytään siihen ”missä olemme samanlaisia”, ei mietitä kuinka erilaisia olemme. Samanlaisuuden kokemus luo yhteisyyttä ja yhteenkuuluvuutta.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

- Lapsen vasun tuominen todeksi, todella arkikäytäntöön ja lapsen lähtökohdista. Kovasti herättää meissä huolta se, miten vasu todella toteutuu lapsen kohdalla, kun ryhmissä on yhä enemmän haastavia, kehityksessään paljon huomiota vaativia lapsia.
- Miten huomioidaan koko ryhmän tarpeet em. haasteiden myötä?
- Kasvattajan aito läsnäolo tilanteissa
- Jatkuva, aktiivinen keskustelu vanhempien kanssa
- Varhainen tuki suhteessa lapsen normaaliin kehitykseen ja/ tai pulmiin siinä
- Varhainen oppimisen tuki
- Kolmiportainen tuen malli
- Verkostotyö

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Yksikön keskeiset, yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019-2020

- kirjallisuusviikko lokakuussa
- isänpäivätapahtuma syksyllä/ äitienpäivätapahtuma keväällä
- pikkujouluyllätys lapsille, perinteisesti ”yön aikana Tarinataloon tulee joulu!”
- toiminnallinen joulutapahtuma perheille
- lauluhetket, sekä teemalliset esim. YK:n päivän lauluhetki, että tavalliset, iloiset laulu- leikkihetket
- isovanhempien / muun lapselle tärkeän aikuisen päivä kevätkaudella
- ekaluokkalaiset, viime vuoden eskarilaiset, tulevat perinteisesti Tarinataloon kylään ystävänpäivänä
- henkilökunnan iltapalaverit
- henkilökunnan tyhy-toiminta

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Arvioinnissa nousseet yksikön kehittämiskohteet

- pedagogisen dokumentoinnin kehittäminen/ havaintovihot käyttöön
- säännöllinen arviointi tiimeissä ja koko talossa
- lapsen vasun tuominen lapsen arkeen ja toiminnan suunnitteluun vielä nykyistä paremmin, vasujen päivittäminen, ryhmän lasten vasuista parin avainsanan kooste vaikka ”taskuun”
- oppimisympäristön muokkaus ja variointi, vaihteleva ryhmätilojen käyttö
- leikkiryhmät ja niiden vaihtelu
- vakaopettajien sak-ajan säännöllisyys ja järkevä käyttö/ tila suunnittelulle

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

- ”Tunne toisen työ”, työtehtävät tutuksi
- Luontevan vuorovaikutuksen lisääminen esim. yhteisten tapahtumien kautta
- Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön lisääminen, väh. 4 krt/ vuosi tapahtumat

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Salassa pidettävät tiedot

- lasten vasujen säilyttäminen ryhmien lukollisissa kaapeissa, kaapit lukitaan aina päivän päätteeksi
- lasten papereitten säilyttäminen toimiston lukittavassa kaapissa, henkilökunnalla pääsy
- muut salaiset tiedot toimiston lukittavassa kaapissa, esimiehellä pääsy
- verkostopalavereissa tietojen vaihtaminen; asianosaiset paikalla tai asianosaisten luvalla

Suovuoren päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Mustikat, vadelmat 15 lasta; 1 lastentarhanopettaja ja 1 lastenhoitaja.

Karpalot 15 lasta; 1 lastentarhanopettaja ja 1 lastenhoitaja.

Hillat 13 lasta, alle 3v. 3 lastenhoitajaa

2. Toiminta-ajatus

Laadukkaan varhaiskasvatuksen antaminen niin että lapsen yksilöllisyys on huomioitu. Oppimisympäristön jatkuva kehittäminen ja hyvän ilmapiirin ylläpitäminen niin lasten kuin aikuistenkin kesken, tavassa olla hyvässä vuorovaikutuksessa. Pyritään myönteiseen turvalliseen ja mahdollisimman kiireettömän ilmapiirin luomiseen. Tärkeää on aito läsnäolo, lapsen kuunteleminen ja tasapuolinen kohtelu. Tärkeitä periaatteita on osallisuus, yksilöllisyys, rento, hyväksyvä ilmapiiri.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Vanhempainkerhojen toiminta jatkuu.

Vahvistetaan edelleen vanhempien osallisuutta. Mahdollisuus vanhemmilla osallistua lapsen päivään.

alkukeskustelut ja tutustumiskäynnit kotiin vahvistavat näitä.

vasu keskustelut syksyllä, arviointi keväällä.

4. Turvallisuus

Kiinnitetään huomiota lasten henkiseen ja fyysiseen turvallisuuteen kaikissa toiminnoissa.

Turvallisuussuunnitelmat pidetään ajan tasalla niin, että koko henkilökunta on niistä tietoinen.

henkilökunta kouluttaa itseään jatkuvasti turvallisuuteen liittyvissä asioissa.

lasten kirjaukset ovat ajan tasalla. Ovien lukitsemiskäytännöt kirjattu turvallisuussuunnitelmaan. palo- ja sisälle tulo harjoitukset säännöllisin väliajoin. Pihalla olevien porttien tarkistaminen.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Jenni Anttila
2. Kati Pennanen
3. Johanna Uusikartano

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Yhteisten tapahtumien järjestäminen henkilökunnan kesken vapaaehtoisuus huomioiden, keskinäinen välittäminen ja toisten tilanteiden huomioiminen työyhteisössä.

Säännölliset viikkopalaverit, tiedon kulku tärkeää. Palaute ja kehu työkaverista.

Töiden rajaaminen. Hyvä, selkeä johtaminen.

Nykyisten koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyö toimintojen jatkaminen sekä uusien "löytäminen".

Tunne- ja vuorovaikutustoimintoja vahvistetaan edelleen mm. nimeämällä niitä ja erilaisten tunnetaitojen oppimisen kautta. toiminnassa painotetaan erityisesti vuorovaikutus ja tunnetaitoja kehittävää toiminta alkusyksyllä panostetaan ryhmäytymiseen.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Toimintaympäristöä ja toimintakulttuuria kehitetään niin, että on mahdollista toimia kiireettömässä ja keskittymistä huomioivassa ympäristössä. Päivän rakenne halutaan edelleen selkeäksi ja suunnitelmalliseksi mutta joustavaksi. Lapsilla mahdollisuus ympäristönsä ja leikin suunnitteluun.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Päiväkodissämme on käytössä kiusaamisen ehkäisy suunnitelma ja sitä käytetään aktiivisesti, se kuuluu henkilökunnan perusosaamiseen. Avoin keskustelu asiasta vanhempien kanssa.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kaikkia kohdellaan ja kohdataan yhdenvertaisina riippumatta eri henkilöön ominaisuuksista. yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvistä asenteista keskustellaan työyhteisössä, pohditaan miten asenteet näkyvät esim. puheissa ja toimintatavoissa.

Kulttuurinen moninaisuus nähdään voimavarana. meillä tunnustetaan, että oikeus omaan kieleen, uskontoon, kulttuuriin ja katsomukseen on perusoikeus.

Kohtaaminen on sensitiivistä.

Tehdään tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen opettajien kanssa. Annetaan lapselle hän n tarvitsemansa tuki, tehden tiiviisti yhteistyötä.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Henkilökunnalta omien arvojen ja asenteiden pohdiskelua

Otetaan vanhemmat mukaan esim. erilaisten kulttuurien, uskontojen ja muiden katsomusten esittelyssä.

Hankitaan materiaalia tutustuttavaksi.

Eri uskontojen juhlapyhäkalenteri hankitaan talon yhteiseen käyttöön.

Keskitytään siihen ”missä olemme samanlaisia”, ei mietitä kuinka erilaisia olemme. Samanlaisuuden kokemus luo yhteisyyttä ja yhteenkuuluvuutta.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen vasun tuominen todeksi, todella arkikäytäntöön ja lapsen lähtökohdista..

Miten huomioidaan koko ryhmän tarpeet haasteiden myötä?

Kasvattajan aito läsnäolo tilanteissa

Jatkuva, aktiivinen keskustelu vanhempien kanssa

Varhainen tuki suhteessa lapsen normaaliin kehitykseen ja/ tai pulmiin siinä

Varhainen oppimisen tuki

Kolmiportainen tuen malli

Verkostotyö

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

liikunta tapahtumat mm. luistelutapahtuma syksyllä ja liikuntatapahtuma keväällä.

lauluhetket koko talon yhteiset, joka kuukausi

sadonkorjuujuhla syksyllä

vanhempainilta syksyllä

halloween- ystävänpäiväjuhlaa yhteistyössä vanhempeinkerhon kanssa.

isänpäivän ja äitienpäivän huomiointi, isovanhempien päivä.

valokuvaus

pikkujoulu, joulujuhla

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Karvin mukainen arviointi toiminnalle. Mietitään toiminnan indikaattoreita, kriteereitä ja mittareita.

pedagogisen toiminnan ja vuorovaikutuksen arviointi.

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Luontevan vuorovaikutuksen lisääminen esim. yhteisten tapahtumien kautta. mm neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön lisääminen.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

lasten vasujen säilyttäminen ryhmien lukollisissa kaapeissa, kaapit lukitaan aina päivän päätteeksi

lasten papereitten säilyttäminen toimiston lukittavassa kaapissa, henkilökunnalla pääsy

muut salaiset tiedot toimiston lukittavassa kaapissa, esimiehellä pääsy

verkostopalavereissa tietojen vaihtaminen; asianosaiset paikalla tai asianosaisten luvalla

Tammiston päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

15 lasta sisarusryhmässä 3 lastenhoitajaa

22 lasta 3-5v 2 lto+lh

22 lasta 3-6v (joista 15 esikoululaista) 2 lto+lh+eritysavustaja

Päiväkoti siirtyy aluejohtaja Riitta Sainion alaisuuteen 1.9.2019

2. Toiminta-ajatus

Turvallisen oppimisympäristön toteuttaminen, jotta lapsille voidaan taata hyvä arki ottaen huomioon yksilölliset tarpeet. Tasa-arvoinen kohtelu.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Hyvien toimintatapojen jatkaminen; vanhempainillat, juhlat, kohtaamiset viestintä ym. huomioiden vanhempien toiveet.

4. Turvallisuus

Turvallisuussuunnitelman vuosittainen päivittäminen ajan tasalle. Jokaisella työntekijällä vastuu suunnitelman lukemisesta.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

- varajohtaja Merja Salminen
- EA-vastaavat Irene Leppänen ja Heidi Suminen
- Johanna Fabritius-Aalto

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Myönteisen ilmapiirin vaaliminen

Yhteiset tapahtumat, tilojen käyttö, alueellinen ohjausryhmä.

Tunnetaidot keskiössä, aikuisten hyvä esimerkki.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Talousarvion puitteissa välineistön ja materiaalien hankinta; uusiminen.

Kierrätetään välineistöä päiväkotien kesken.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Välitön puuttuminen, puolueeton selvittely.

Lasten positiivisen minäkuvan ja itsetunnon vahvistaminen.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kunnioitus kaikkia perheitä kohtaan ja erilaisuuden hyväksyminen.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Etukäteen suunniteltu toiminta vasun mukaan.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen hyvä kohtaaminen.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Teemapäivät ja juhlat, koko talon yhteiset lauluhetket kuukausittain, vanhempainillat, isovanhempien perinnepäivä.

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Lasten osallisuuden lisääminen.

Joustavuutta rutiineihin, esim. joustava välipala-aika.

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Yhteiset palaveri (oppilashuoltotyöryhmä)

Verkostotapaamiset.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Lain ja asetusten mukaiset käytännöt.

Salassapitosäädösten mukainen säilytys.

Viialan päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Viialan päiväkodissa on toimintavuonna kaksi ryhmää, joissa 49 lasta. Lapset jakaantuvat ikäryhmittäin 1-3 –vuotiaiden (Hinkit) ja 4-5 –vuotiaiden (Tonkat) ryhmiin.

Henkilökuntaan kuuluvat 2 varhaiskasvatuksen opettajaa sekä 4 varhaiskasvatuksen hoitajaa. (Tämä toimintakausi muodostuu 1 uudesta Varhaiskasvatuksen opettajasta sekä 2 uudesta varhaiskasvatuksen hoitajasta).

2. Toiminta-ajatus

Tuleva toimintakausi käynnistyy edellisen vuoden toimintaperiaatteita mukailten. Toimintaa ohjaavat Varhaiskasvatuslaki, valtakunnallinen Varhaiskasvatussuunnitelma sekä Naantalin Varhaiskasvatussuunnitelma. Toimintaa ohjaavat myös lasten omien varhaiskasvatussuunnitelmien pohjata esiin nousevat lapsen kehitystä ja oppimista tukevat tekijät.

Viialan päiväkodissa tavoitteena on tasapainoinen, tyytyväinen ja hyvinvoiva lapsi. Lapsi saa tuntea, että hänestä välitetään.

Toiminta lasten ja perheiden kanssa on avointa ja rehellistä. Jokainen lapsi perheineen kohdataan yksilöllisesti ja tasapuolisesti. Avoimeen vuorovaikutukseen kiinnitetään huomiota kaikissa arjen tilanteissa ja kohtaamisissa. Henkilökunnan oma esimerkki vaikuttaa lapseen, perheisiin ja koko päiväkodin ilmapiiriin.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Lapset perheineen kohdataan avoimesti ja henkilökunta on aidosti kiinnostunut lapsen asioista.

Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön yhtenä muotona ovat vanhempainillat erilaisin teemoin.

Päivittäiset kohtaamiset lasta tuotaessa ja hakiessa ovat tärkeässä roolissa. Keskusteluissa tiedotetaan päivän toiminnasta ja lapsen päivän tapahtumista.

Perheille järjestetään kahvilat syksyn ja kevään aikana. Lisäksi esimerkiksi isänpäivän toiminnallinen iltapäivä, metsäkirkko, isovanhempien päivä sekä äitienpäivän juhlistaminen ovat tärkeä osa vuotta.

Lapsikohtaiset vasu-keskustelut vähintään kerran vuodessa (tarvittaessa useammin) vanhempien kanssa.

Vanhempia tiedotetaan toiminnasta viikko- ja/tai kuukausikirjeen muodossa sähköpostitse. Lapsen oppimista dokumentoidaan myös valokuvien kautta.

Toimintakauden aikana kehitellään sosiaalisen median hyödyntämistä.

Vanhempainkerhon toimintaa aletaan ”virkistämään” kysymällä vanhempien resursseja.

4. Turvallisuus

Päiväkodissa on vuosittain päivitettävä turvallisuussuunnitelma, joka käydään yhdessä läpi henkilökunnan kanssa. Henkilökunnan vaihtumisen myötä tehostetaan turvallisuussuunnitelman läpikäymistä yhdessä.

Turvallisuussuunnitelma, kemikaaliluettelo ja päiväkodissa käytettävien aineiden käyttöturvatiedotteet ovat henkilökunnan arkikäytössä.

Päiväkodin pihäsäännöt päivitetään toimintakauden alussa. Retkiturvallisuustiedote sekä turvallisuusohjeet perheille ja henkilökunnalle päivitetään kauden alussa.

Päiväkodissa toteutetaan kerran vuodessa poistumis- ja sisääntuloharjoitus. Henkilökunta päivittää säännöllisesti hätäensiaputaitojaan työntekijän järjestämien koulutusten kautta.

Yhdessä sovitut päiväkodin käytännöt tuovat kaikille päiväkodissa oleville turvallisuutta.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Tiina Stauffer, päiväkodin varajohtaja
2. Jaana Lehtinen, varhaiskasvatuksen hoitaja
3. Leena Leino, varhaiskasvatuksen hoitaja

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Henkilökunnan työssäjaksaminen

- avoin ja luottamuksellinen suhde päiväkodin aikuisten välillä. Säännöllisten talon palaverien sekä viikoittaisten tiimipalaverien kautta sovitaan yhteisistä asioista, käsitellään toimivia käytäntöjä ja mietitään kehitettäviin asioihin ratkaisumalleja.
- avoin tiedottaminen kehitettävistä asioista esimiehelle auttaa asian ratkaisemisessa
- Työkaverin huomioiminen arjen tilanteissa ja leppoisan ilmapiirin ylläpitäminen

Palveluverkkouudistuksen osalta aktiivinen ja säännöllinen vuorovaikutus ja yhteistyön rakentaminen perhepäivähoidon kanssa.

Lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen

- Aloitetaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen taaperosta lähtien sanoittamalla tilanteita, kuuntelemalla aktiivisesti lapsia sekä olemalla sensitiivisiä ja yritetään "lukea" lapsia eri tilanteissa. Aikuinen on aidosti kiinnostunut jokaisen lapsen piirteistä ja hakeutuu lähelle lasta arjen tilanteissa.
- Tartutaan tilaisuuksiin, joissa lapsi on esimerkiksi kiinnostunut jostain tai joissa voidaan luontevasti harjoitella erilaisia taitoja
- Lasten itseluottamusta vahvistetaan monin eri keinoin mm. positiivisen pedagogiikan ja erilaisten itsetuntomateriaalien kautta (tunnekortit, kirjallisuus, draama)

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Toimintaympäristö järjestetään lasten ikää, tarpeita ja kehitystasoa vastaaviksi. Lasten saatavilla on leluja, pelejä, kirjoja yms.

Toimintaympäristöä järjestettäessä muokataan tiloja niin, että se mahdollistaa leikin ja oppimisen.

Toimintaympäristön kehittäminen on jatkuvaa.

Tulevana kautena Viialassa kehitetään toimintaa ja tilojen jakamista jo ennen aamupala-aikaa (lapsia paljon jo ennen aamiaisaikaa). Tämä luo rauhallisen ja turvallisen tunnelman jo ”ovesta sisään” tullessa.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Panostetaan vuorovaikutuksen, kaveritaitojen ja leikkitaitojen opetteluun myönteisessä ilmapiirissä.

Keskustellaan ja sanoitetaan lapsille kiusaamisesta ja siihen liittyvistä tunteista. Puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikenmuotoiseen kiusaamiseen. Aikuinen tarttuu tilanteisiin heti niitä nähdessään tai kuullessaan.

Jos aikuinen epäilee kiusaamista tapahtuvan ”aikuisen silmien ulkopuolella” (esim. kotoa voi tulla viestiä), seurataan aktiivisesti tilannetta ja kerrotaan tilanteesta kaikille päiväkodin aikuisille.

Lapset voivat luottaa siihen, että päiväkodissa kasvattajat toimivat ennakoivasti ristiriitatilanteissa.

Käytetään monipuolisesti kiusaamisen ehkäisyyn suunnattua oppimismateriaalia.

Naantalilla on oma koko kaupungin Varhaiskasvatuksen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kohdellaan kaikkia lapsia kunnioittavasti, jokaisella lapsella on oikeus olla oma itsensä.

Tuetaan tuen tarvitsijoita (lapsia, myös perheitä kokonaisuutena)

Kohdellaan perheitä kunnioittavasti, kuunnellaan ja ollaan kiinnostuneita perheiden kuulumisista ja tilanteista.

Työyhteisössä arvostetaan jokaisen työyhteisön jäsenen osaamista.

Henkilöstön tasapuolinen kohtelu myös esimiehen suunnalta

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Uusi näkökulma asiaan, jonka kehittämiseen ja ottamiseksi osaksi arkea jatketaan kauden aikana.

Kalenterivuoden ”tapahtumat” osana perinteitä ja kulttuuria.

Otetaan huomioon perheiden eri uskonnolliset vakaumukset ja tarjotaan lapsille mahdollisuus saada tietoa myös omasta uskonnostaan. Otetaan myös kaikki ryhmän lapset mukaan tutustumaan toistensa vakaumuksiin ja uskontoihin.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman pedagogisen, suunnitelmallisen ja tavoitteellisen toiminnan tuominen arjen käyttöön.

Pyritään toteuttamaan ehdotettuja tukitoimia esim. kuvien ja tukiviittomien käyttö

Yhteistyö moniammatillisen työryhmän (terapeutit huomioiden) kanssa, järjestetään yhteistä aikaa ryhmässä havainnoimiseen. Otetaan lapsikohtaiset suunnitelmat huomioon toiminnan suunnittelussa.

Pienryhmien rakenteiden pohtiminen niin, että se palvelee myös tukea tarvitsevia lapsia.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- Vanhempainilta
- Perheiden kahvilat
- Isänpäiväiltapäivä, ”isänpäiväetkot”
- Halloween-naamiaiset
- joulun valmistelu henkilökunnan kesken
- pikkujoulu
- Metsäkirkko
- Isovanhempien päivä (jonkun tärkeän päivä; mummit, kummit)
- Vappupicnic
- Äitien päivän tapahtuma ”äitienpäiväetkot”
- Kevätjuhla

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Kuvien käytön tehostaminen

Tiimipalaverin ja suunnittelun kehittäminen

Lapsiryhmän muuttumisen myötä toiminnan suunnittelua lasten herkkyyksikaudet huomioiden arvioinnin avulla ja toisia kannustamalla

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Informointi ja yhteiset tapaamiset

KVEOjen osallistuminen osaksi ryhmän toimintaa ja tiimien palaveriin

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Viialan päiväkodissa on lukollinen toimistotila, jossa lukolliset kaapit asiakirjojen (lasten vasut, yhteystiedot, puhelimet yöaikaan) säilyttämistä varten.

Siirrettävät asiakirjat siirtyvät esimiehen kautta oikeaan yksikköön

Verkostopalavereissa tietojen vaihtaminen; asianosaiset paikalla tai asianomaisten luvalla

Keskustan Vuoropäiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Keskustan vuoropäiväkodissä on toimintavuonna kaksi ryhmää, joissa yhteensä 31 lasta (luku muuttuu kauden aikana usein perheiden varhaiskasvatuksen tarpeiden mukaan). Lapset jakaantuvat ikäryhmittäin 1-3 –vuotiaiden (Resiinat) ja 3-6 –vuotiaiden (Veturit) ryhmiin.

Henkilökuntaan kuuluvat 2 varhaiskasvatuksen opettajaa sekä 6 varhaiskasvatuksen hoitajaa.

2. Toiminta-ajatus

Vuoropäiväkodin toiminta-ajatuksena on lapsilähtöisyys ja osallisuus. Lapsen toiveita, ajatuksia ja ideoita kuunnellaan aidosti ja toteutetaan 24/7.

Yksilöllisyys –lapset saavat omien tarpeidensa mukaista opetusta ja ohjausta sekä tukea.

Toimintaa ohjaavat Varhaiskasvatuslaki, Valtakunnallinen Varhaiskasvatussuunnitelma sekä Naantalin Varhaiskasvatussuunnitelma. Toimintaa ohjaavat myös lasten omien varhaiskasvatussuunnitelmien pohjata esiin nousevat lapsen kehitystä ja oppimista tukevat tekijät.

Toiminta lasten ja perheiden kanssa on avointa ja rehellistä. Jokainen lapsi perheineen kohdataan yksilöllisesti ja tasapuolisesti. Avoimeen vuorovaikutukseen kiinnitetään huomiota kaikissa arjen tilanteissa ja kohtaamisissa. Henkilökunnan oma esimerkki vaikuttaa lapseen, perheisiin ja koko päiväkodin ilmapiiriin.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Lapset perheineen kohdataan avoimesti ja henkilökunta on aidosti kiinnostunut lapsen asioista.

Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön yhtenä muotona ovat vanhempainillat erilaisin teemoin.

Päivittäiset kohtaamiset lasta tuotaessa ja hakiessa ovat tärkeässä roolissa. Keskusteluissa tiedotetaan päivän toiminnasta ja lapsen päivän tapahtumista.

Perheidelle järjestetään kahvilat syksyn ja talvella neljänä kertana.

Lapsikohtaiset vasu-keskustelut vähintään kerran vuodessa vanhempien kanssa, tarvittaessa keskusteluja järjestetään useammin.

Vanhempia tiedotetaan toiminnasta viikko- ja kuukausikirjeen muodossa sähköpostitse. Lapsen oppimista dokumentoidaan myös valokuvien kautta.

Vuoropäiväkodissä on käytössä myös ”viikonloppu-/iltavihko”, jonka kautta tieto lapsen kuulumiset ja toiminta välittyvät kaikille päiväkodin työntekijöille ja sitä kautta vanhemmille.

Toimintakauden aikana kehitellään sosiaalisen median hyödyntämistä.

Vanhempainkerhon toimintaa aletaan suunnittelemaan kysymällä vanhempien resursseja.

4. Turvallisuus

Päiväkodissa on vuosittain päivitettävä turvallisuussuunnitelma, joka käydään yhdessä läpi henkilökunnan kanssa. Henkilökunnan vaihtumisen myötä tehostetaan turvallisuussuunnitelman läpikäymistä yhdessä. Turvallisuussuunnitelma, kemikaaliluettelo ja päiväkodissa käytettävien aineiden käyttöturvatiedotteet ovat henkilökunnan arkikäytössä.

Kauden alussa päivitetään uhka- ja vaaratilannetoimintamalli ja perehdytetään henkilökunta sen mukaisesti.

Päiväkodin pihäsäännöt päivitetään toimintakauden alussa. Retkiturvallisuustiedote sekä turvallisuusohjeet perheille ja henkilökunnalle tehdään kauden alussa.

Päiväkodissa toteutetaan 2 kertaa vuodessa poistumis- ja sisääntuloarjoitus. Henkilökunta päivittää säännöllisesti hätäensiaputaitojaan työnantajan järjestämien koulutusten kautta.

Yhdessä sovitut päiväkodin käytännöt tuovat kaikille päiväkodissa oleville turvallisuutta.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Mirkka Lehtonen, päiväkodin varajohtaja
2. Sara Saarinen, varhaiskasvatuksen hoitaja
3. Nita Karsikas, varhaiskasvatuksen hoitaja

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Henkilökunnan työssäjaksaminen

- avoin ja luottamuksellinen suhde päiväkodin aikuisten välillä. Säännöllisten talon palaverien sekä viikoittaisten tiimipalaverien kautta sovitaan yhteisistä asioista, käsitellään toimivia käytäntöjä ja mietitään kehitettäviin asioihin ratkaisumalleja
- avoin tiedottaminen kehitettävistä asioista esimiehelle auttaa asian ratkaisemisessa
- Työkaverin huomioiminen arjen tilanteissa ja leppoisan ilmapiirin ylläpitäminen
- Joulukalenteriperinteen jatkaminen (aikuisten)
- TYHY-päivän suunnittelu
- ”Liikuntahömpää”

Palveluverkkouudistuksen osalta aktiivinen ja säännöllinen vuorovaikutus ja yhteistyön rakentaminen perhepäivähoidon kanssa.

Lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen

- Lapselle annetaan syliä, lämpöä ja kiireettömyyttä
- Tartutaan tilaisuuksiin, joissa lapsi on esimerkiksi kiinnostunut jostain tai joissa voidaan luontevasti harjoitella erilaisia taitoja
- Lasten itseluottamusta vahvistetaan monin eri keinoin mm. positiivisen pedagogiikan ja erilaisten itsetuntemateriaalien kautta (tunnekortit, kirjallisuus, draama)
- Hyödynnetään kaikki arjen tilanteet ja vuorokaudenajat

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Toimintaympäristö järjestetään lasten ikää, tarpeita ja kehitystasoa vastaaviksi. Lasten saatavilla on leluja, pelejä yms. (esim. Resiinoilla pienten leluja).

Toimintaympäristöä järjestettäessä muokataan tiloja niin, että se mahdollistaa leikin ja oppimisen. Toimintaympäristön kehittäminen on jatkuvaa.

Huomioidaan lasten toiveet ja järjestetään teemoittain monipuolista toimintaa.

Liikuntaviikon järjestäminen sisä- ja ulkotiloja hyödyntäen (esim HopLop päiväkotiympäristössä).

Taideviikon järjestäminen.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Panostetaan vuorovaikutuksen, kaveritaitojen ja leikkitaitojen opetteluun myönteisessä ilmapiirissä.

Keskustellaan ja sanoitetaan lapsille kiusaamisesta ja siihen liittyvistä tunteista. Puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikenmuotoiseen kiusaamiseen. Aikuinen tarttuu tilanteisiin heti niitä nähdessään tai kuullessaan.

Ollaan tarkkoja varsinkin isompien lasten kanssa.

Keskustellaan lasten kanssa ”perusvuorovaikutustilanteista” (miten esim. toiselle puhutaan).

Käytetään monipuolisesti kiusaamisen ehkäisyyn suunnattua oppimismateriaalia.

Naantalilla on oma koko kaupungin Varhaiskasvatuksen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kohdellaan kaikkia lapsia kunnioittavasti, jokaisella lapsella on oikeus olla oma itsensä.

Tuetaan tuen tarvitsijoita (lapsia, myös perheitä kokonaisuutena).

Kohdellaan perheitä kunnioittavasti, kuunnellaan ja ollaan kiinnostuneita perheiden kuulumisista ja tilanteista.

Työyhteisössä arvostetaan jokaisen työyhteisön jäsenen osaamista.

Henkilöstön tasapuolinen kohtelu myös esimiehen suunnalta.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Uusi näkökulma asiaan, jonka kehittämiseen ja ottamiseksi osaksi arkea jatketaan kauden aikana.

Kalenterivuoden ”tapahtumat” osana perinteitä ja kulttuuria.

Otetaan huomioon perheiden eri uskonnolliset vakaumukset ja tarjotaan lapsille mahdollisuus saada tietoa myös omasta uskonnostaan. Otetaan myös kaikki ryhmän lapset mukaan tutustumaan toistensa vakaumuksiin ja uskontoihin.

Yhteistyön kehittäminen seurakunnan kanssa (joulu- ja pääsiäiskirkko + pikkukirkot).

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman pedagogisen, suunnitelmallisen ja tavoitteellisen toiminnan tuominen arjen käyttöön.

Pyritään toteuttamaan ehdotettuja tukitoimia esim. kuvien ja tukiviittomien käyttö.

Yhteistyö moniammatillisen työryhmän (terapeutit huomioiden) kanssa, järjestetään yhteistä aikaa ryhmässä havainnoimiseen. Otetaan lapsikohtaiset suunnitelmat huomioon toiminnan suunnittelussa.

Pienryhmien rakenteiden pohtiminen niin, että se palvelee myös tukea tarvitsevia lapsia.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

- Kerran kuussa ryhmien yhteinen lauluhetki
- Vanhempainilta
- Perheiden kahvilat
- Isänpäivätapahtuma
- Halloween-naamiaiset
- pikkujoulu lasten kanssa
- joulujuhla
- joulun valmistelu henkilökunnan kesken
- Pääsiäisviikko
- Vappujuhla
- Äitien päivän tapahtuma
- Kevätjuhla
- juhannusjuhla

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Lasten empatiakasvatus ja vuorovaikutustaitojen ja kaveritaitojen harjoittelun kehittäminen

Kasvun kansioiden ottaminen enemmän osaksi arkea

Jatkossa järjestetään ja mahdollistetaan enemmän aikaa tiimien suunniteluun ja kehittämiseen. Samalla mahdollistuisi uusien työntekijöiden perehtyminen käytäntöihin ja lapsiin tutustumiseen.

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Informointi ja yhteiset tapaamiset

KVEOjen osallistuminen osaksi ryhmän toimintaa ja tiimien palavereihin

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Keskustan vuoropäiväkodissa on lukollinen kaappi säilyttämistä varten.

Siirrettävät asiakirjat siirtyvät esimiehen kautta oikeaan yksikköön

Verkostopalavereissa tietojen vaihtaminen; asianosaiset paikalla tai asianomaisten luvalla

Perhepäivähoito

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia 15 Naantalın varhaiskasvatuksessa.

Kussakin ryhmässä 4 lasta.

Kodinomaista, suunnitelmallista varhaiskasvatusta.

2. Toiminta-ajatus

Lapsilähtöistä, pedagogisesti suunniteltua varhaiskasvatusta. Perushoito painottuu, koska lapset ovat enimmäkseen alle 3-vuotiaita. Tavoitteena edistää lapsen iän ja kehitystason mukaista hyvinvointia ja oppimista vanhempien näkökulma vahvasti huomioon otettuna.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Alkukeskustelut, vasu-keskustelut, vanhempainillat, joulujuhlat, kevätjuhlat ja päivittäiset arjen kohtaamiset.

4. Turvallisuus

Lapsilla on aina ulkoilussa heijastinliivit näkyvyyttä lisäämässä. Jokaisella hoitajalla turvallisuussuunnitelma, jossa on otettu huomioon kunkin kodin ominaispiirteet. Poistumisharjoituksia kerran vuodessa.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

Perhepäivähoidon esimiehen ohjeistus (aluepäiväkodinjohtajat), jokainen perhepäivähoitaja vastaa oman kotinsa turvallisuudesta.

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Perhepäivähoito jakaantuu 1.9.2019 alkaen aluepäiväkodinjohtajien alaisuuteen. Tällä vahvistetaan palveluverkkouudistuksen mukaista toimintakulttuuria. Yhteistyö lähipäiväkodin kanssa vahvistuu. Varhaiskasvatuksen yhteiset koulutukset ja tapahtumat vahvistavat erilaisten vaka-muotojen yhteyttä arjessa.

Lapsi kohdataan aina kannustaen, lämpimästi ja hyvä huomaten.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Lasten leikki- ja toimintatilat järjestetään lasten kehitystaso huomioiden. Toiminnassa käytetään apuna kuvia tukemaan vuorovaikutusta. Kaupungin leikkipuistoja käytetään ulkoilupaikkoina.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelmaa käytetään tukena päivittäisessä toiminnassa. Havainnoidaan lasten leikkejä ja toimintaa aktiivisesti, ohjataan lapsia konflikteissa lapsen kehitystason mukaan. Ollaan aktiivisesti läsnä lasten leikkihetkissä ja muussa toiminnassa.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Lapsia ja perheitä kohdataan avoimesti ja kunnioittavasti. Huomioidaan lasten erilaiset temperamentit: hiljainenkin tulee kuulluksi. Ehdoton vaitiolovelvollisuus kaikkien perheiden asioissa turvataan.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Huomioidaan kulttuurimme mukaiset juhlapyhät ja lasten perheiden katsomuksen mukaiset toiveet. Vierailaan seurakunnan tilaisuuksissa huomioiden kuitenkin mahdolliset muut toiveet perheiltä.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Arkitoiminnassa tuetaan leikin, ohjatun toiminnan, levon, ravinnon keinoin lapsen tasapainoista kehitystä. Tarvittaessa ollaan yhteydessä kveoon tai esimieheen keskustellen ja toiminnan suunnittelua tukien.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Kirjastokäynnit (ohjatut satutunnit), jumpat lähikoulujen salissa, retket lähiympäristöön, varhaiskasvatuksen yhteiset konsertit, teatterit ym. tapahtumat, srk-yhteistyö kerhojen ja kirkkovierailujen muodossa. Lähtiimi (alueen pph:t) toimivat näissä yhdessä. Koko perhepäivähoidon yhteinen liikuntapäivä keväällä.

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Vanhempien osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin entistä enemmän. Ennen uuden lapsen aloittamista mahdollinen tutustumiskäynti lapsen kotona. Lapsi mukaan vasu-keskusteluun.

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

(Esimerkiksi esiopetuksen, perusopetuksen ja sosiaali- ja terveystoimen asiantuntijoiden sekä muiden tarvittavien yhteistyökumppaneiden kanssa lukuvuoden 2019-2020 aikana.)

Neuvolaan menevän lapsen kaavakkeen uudistaminen (perehdytys tähän). Koulujen jumppasalien käyttö. Tarvittava yhteistyö lastensuojelun kanssa tilanteiden mukaan.

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Lasten tietojen säilyttäminen kodissa siten, että sivulliset ja oman perheen jäsenet eivät pääse niitä näkemään (erilliset kansiot). Lapsen vaihtaessa varhaiskasvatuspaikkaa kaikki hänen tietonsa siirretään esimiehen kautta uuteen yksikköön.

Viskarikerho/Puisto

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Kerho:

Karvetin pikkutalossa toimii 3-5 vuotiaiden viskarikerho 3 krt viikossa. Ryhmässä 15 lasta. Kerhossa työskentelee 2 lastenhoitajaa. Kerho tarjoaa vaihtoehdon, kun päivähoidon tarve perheessä ei ole välttämätön ja kokopäiväinen.

Puisto:

Karvetin pikkutalon pihalla järjestetään puistotoimintaa 2 krt viikossa. Puisto on tarkoitettu 1-4 vuotiaille kotihoidossa oleville lapsille. Puistossa työskentelee 1 lastenhoitaja yhteistyössä kahden Naantalın Seurakunnan lastenohjaajien kanssa.

Kerho/Puisto:

Lapsi totuttelee muutaman tunnin eroon vanhemmista, rakentaen luottamuksellista suhdetta muihin aikuisiin ja lapsiin.

2. Toiminta-ajatus

Kerho/Puisto

Kerhossa järjestetään lapsille turvallista ja lapsilähtöistä toimintaa, joka on mielekästä, monipuolista ja tavoitteellista.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Kerho:

- alkukeskustelu
- päivittäiset kohtaamiset
- lapsen vasu

Puisto:

- kysely huoltajille puistossa aloittavan lapsen tavoista ja tottumuksista sekä huoltajien toiveet
- päivittäiset kohtaamiset
- lapsen vasu

Kerho/Puisto:

Tavoitteena on kehittää ryhmässä toimimisen valmiuksia muiden saman ikäisten lasten kanssa, tukea lapsen osallisuutta ja yksilöllistä kasvua sekä kehitystä yhdessä vanhempien kanssa.

4. Turvallisuus

Kerho/Puisto

- yksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajan tasalla
- retki turvallisuussuunnitelma
- yhteiset sovitut säännöt sisällä ja ulkona (aikuisten ja lasten kanssa)

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

Kerho:

1. esimiehen sijainen
2. Maija Rahikkala-Virtanen
3. Mari Leppänen

Puisto:

1. esimiehen sijainen
2. Mari Leppänen
3. Tarja Lehto/Tellervo Lehtonen

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Kerho/puisto

- tiimipalaverien ja työkokouksien säännöllisyys
- Tyhy
- seuraamme kiinnostuneena palveluverkkouudistusta

Painotamme toiminnassamme tärkeänä

- tunteiden tunnistaminen itsessä ja toisessa
- tunteiden nimeäminen
- tunteiden ilmaiseminen

näitä aiheita käsittelemme mm. keskustelemalla, tunnekorteilla, lasten kirjallisuuden avulla, satuhieronnalla

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Kerho/Puisto

Toimintaympäristö kehittyy toiminnan ja lapsiryhmän mukaan sisällä ja ulkona

- toimitilojen monipuolinen käyttömahdollisuus
- viihtyisiä ja selkeä toimintaympäristö
- pienryhmätoiminta
- pihan, lähipuistojen ja metsien monipuolinen käyttö

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Kerho:

Ennalta ehkäisy

- kiusaamisenehkäisysuunnitelma
- lasten kokous (yhdessä sovitut kerhon säännöt/toimintatavat sisällä ja ulkona)

Varhainen puuttuminen

- aikuisen läsnäolo
- puuttuminen välittömästi kiusaamistilanteessa

Puisto:

Aikuisten läsnäolo ja puuttuminen välittömästi kiusaamistilanteessa

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kerho/Puisto

- Huoltajien ja lasten tasapuolinen, myönteinen sekä ennakkoluuloton kohtaaminen ja kohtelu
- Sukupuolten välinen tasa-arvo
 - pois tyttöpoika-rooleista, suhtaudumme ennakkoluulottomasti esim. kenen kanssa lapsi leikkii tai mitä leikkii
- tasapuolinen myönteinen kohtelu

kerho:

- "sovintonukke" lasten ristiriitatilanteessa käymme tilanteen läpi nukan avulla, molemmilla osapuolilla on mahdollisuus tulla kuulluksi

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Kerho/Puisto

- alkukeskustelussa keskustelemme perheen kanssa heidän arvoistaan ja toiveistaan ja huomioimme ne toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.
- keskustelemme lasten kanssa heitä kiinnostavista tai askarruttavista asioista

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Kerho

- varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu kuukausittain toimintaan ja havainnoi lapsiryhmää, tarvittaessa ohjaa varhaisentuen piiriin

Puisto:

- varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki tarvittaessa

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Kerho:

- metsämörri/puistoretket
- kirjasto
- joul- ja kevätjuhlat
- joul- ja pääsiäisvaellus (Naantalin srk)
- liikuntatapahtumat
- ystävänpäivä/avoimet ovet
- teemaviikot

Puisto:

- retkipäivä
- joul- ja kevättempaus
- teemapäiviä

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Kerho:

kevät 2018

- toiminnan suunnittelu (työpari)
- pienryhmätoiminta
- tiimipalaverien säännöllisyys

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Kerho/Puisto:

- VEO
- seurakunta
- kirjasto
- neuvola

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Kerho/Puisto

- tietosuojajoheistus
- lukollinen arkistolokerikko

Väentuvan avoin päiväkoti

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja puitteet

Toimintojamme ovat:

1. Avoimet ajat, joihin perheet voivat osallistua silloin, kun haluavat. (ti ja pe) Kävijämäärä "vapaa".
2. Taaperorytmiikkaryhmät 1-2- vuotiaille lapsille vanhempineen (ti ja pe), kumpaankin ryhmään otetaan 14 eri perhettä.

Tenavat-ryhmä (to), joka on tarkoitettu 2-3- vuotiaille lapsille vauvasisaruksineen. Ryhmään otetaan 12 eri perhettä.

Näissä ryhmissä ilmoittautuminen ja sitoutuminen lukukausittain.

3. Vauvaryhmätoiminta 0-1 vuotiaille lapsille vanhempineen, osallistuminen aina halutessa (ke aamupäivä). Kävijämäärä "vapaa".

4. Vauvavanhempien pienryhmätoiminta (6x ryhmä), ke iltapäivä, näitä ryhmiä toimintakauden aikana 5-6 ryhmää, ilmoittautuminen ja sitoutuminen.

Ryhmäkoko vaihdellut 4-14 perhettä.

5. Perheryhmätoiminta, vaativan tason perhetyötä. Ryhmäkoko 6-7 eri perhettä.

Ryhmä toimii 2x vko (ma ja to) ja koko toimintakauden ajan. Ryhmään on erillinen alkuhaastattelu ja sitoutuminen erityisen tärkeää.

Perheryhmätoiminnalla on tukiryhmä, joka muodostuu eri ammattialojen yhteistyökumppaneista: neuvola, lapsiperhepsykologi, sosiaalityö ja VEO). Tukiryhmän jäsenten kanssa yhdessä päätetään ryhmäläiset.

6. Ryhmäneuvola 10 kk:n ikäisille lapsille vanhempineen toteutetaan yhteistyössä neuvolan kanssa. (1-2x kk) Osallistujamäärä 4-6 perhettä.

7. Perhevalmennuksen tapaamiskerta, jossa mukana myös terveystieteiden psykologi. (5-6 kertaa toimintakaudessa) Osallistujamäärä 4-10 perhettä.

Henkilökuntana on varhaiskasvatuksen opettaja Kirsi Korpinen ja sosiaaliohjaaja Anne Palmroth.

Lisäksi to iltapäivässä lastenhoito apuna lastenhoitaja Maarit Rahikkala-Virtanen ja Mari Leppänen.

2. Toiminta-ajatus

Tärkein tavoitteemme on varhaisen vuorovaikutuksen ja vanhemmuuden tukeminen.

Meidän käytössämme on varhaisen vuorovaikutuksen työmenetelmiä: VIG-video-ohjaus (MLL) ja Dialoginen Vauvatanssi.

Ohjatuissa ryhmissä vanhemmat voivat tukea lapsensa omaehtoista oppimista ja kehitystä.

Toiminta perustuu yhteistoiminnallisuuteen.

Mahdollistamme perheille eri toiminnoilla vertaistukea, arjen hallintaa, syrjäytymisen ehkäisyä matalan kynnyksen ajatuksella.

Tarjoamme perheille erilaisia virikkeitä, ohjausta ja neuvontaa.

3. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyö

Toimimme yhdessä vanhempien ja lasten kanssa

koko toiminnan yhdessäoloajan.

Olemme "suorassa lähetyksessä" mukana.

Toiminnan sisältöä suunnitellaan yhdessä perheiden kanssa.

Eri ryhmät ja niiden sisällöt tavoitteiden ja lasten ikäkausien mukaisesti.

Leikki- ja oppimisympäristö on koottu lasten iät huomioiden: turvalliset lelut, siisteys ja puhtaanapito.

Muussa toiminnassa samat "säännöt". (Kädentaidot, ruokailuhetket, WC ym).

4. Turvallisuus

Vanhemmilla on vastuu omista lapsistaan, henkilökunta tarvittaessa apuna ja ohjaamassa.

Toimimme turvallisuus- ja pelastussuunnitelman mukaisesti.

Kiinteistöön liittyvät turvallisuusasiat ilmoitamme eteenpäin heti.

Molemmat työntekijät ja joka epäkohdan huomaa.

5. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Esimiehen ollessa pois, noudatetaan turvallisuudessa seuraavaa vastuujärjestystä:

1. Anne Palmroth
2. Kirsi Korpinen

6. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttaminen 2019-2020

Henkilökunnan työssäjaksaminen jne:

1. Säännölliset työkokoukset 1x vko.
2. Tiimipalaverit 2x kk.
3. Varmistetaan riittävät apuresurssit vakituisen henkilökunnan tueksi.
4. Työnohjaus toive

Palveluverkkouudistuksen mukainen varhaiskasvatuksen yhteisen toimintakulttuurin vahvistaminen:

Toimimme jo moniammatillisessa runsaassa yhteistyössä (neuvola, sos.työ, veo, lapsiperhesykologi, tk-psykologi ym.) Meillä on jo hyvä pohjatyö tehtynä toimintakulttuurissa.

Lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen:

Varhaisen vuorovaikutuksen ja vanhemmuuden tukeminen on koko toiminnan tärkein päätavoite.

7. Toimintaympäristön kehittäminen

Fyysinen toimintaympäristö:

- jatkuva kehittäminen turvallisuudessa
- oikeanlainen oppimisympäristö huomioon otettuna lasten ikätaso (materiaalit ym).

Suunnittelemme eri toiminnoissa tilan käyttöä pienemmissä ryhmissä.

Pihan ulkoleikkivälineistöä täytyisi uusia ja huoltaa.

Vaunukatos pienten lasten perheille on edelleen rakentamatta.

8. Kiusaamisen ehkäisyn toteuttaminen

Väentuvassa henkilökunta näyttää esimerkkiä omalla toiminnallaan kiusaamisen ehkäisyssä.

Henkilökunnan asenteen ja toiminnan kautta välittyvät mallit vanhemmille ja lapsille. Jos kiusaamistilanteita syntyy kuitenkin, niihin puututaan välittömästi, jos lapsen vanhempi ei reagoi tapahtuneeseen. Henkilökunta on apuna tilanteen selvittelyssä.

Kiusaaminen pienten lasten kohdalla on vielä ns. loukkaavaa käytöstä toista kohtaan puhuttaessa 0-2 v lapsista. Loukkaava käytös on useimmiten toisen lapsen lelun ottamista kädestä, tönimistä, läpsimistä ja joskus puremista.

9. Tasa-arvon toteuttaminen

Kohtelemme kaikkia perheitä tasa-arvoisesti.

Toiminta on ennaltaehkäisevää perhetyötä.

Toiminnan sisällössä huomioimme eri perhetaustat. (erilaiset ryhmät)

Yhtenä tavoitteena on syrjäytymisen ennalta- ehkäisy.

10. Katsomuskasvatuksen toteuttaminen

Väentuvan avoimessa päiväkodissa ei ole uskonnollista kasvatusta.

Kunnioitamme muiden uskonnollista vakaumusta.

Perheillä on mahdollisuus osallistua seurakunnan tarjoamiin tapahtumiin (joulu, pääsiäisvaellus ym). Saamme kutsut seurakunnalta ja välitämme ne perheille.

11. Lapsen oppimisen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin tuki

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on käytettävissä.

Hän käy esim. esittäytymässä perheille, voi olla läsnä ryhmissä esim. jonkin aiheen kera.

Henkilökunnalla on myös konsultointi mahdollisuus.

Hän kuuluu myös Perheryhmän tukiryhmän jäseniin.

12. Yksikön keskeiset yhteiset tapahtumat lukuvuonna 2019 – 2020

Perheryhmän jouluihin Museokäynti + kahvila,2019.

Joulujuhlat kaikille ryhmille.

Perheryhmän kevätretki esim. Kaiturin tila Maskussa,2020.

Kaikille perheille suunnattu kesäretki esim. Kaiturin tilalle,2020.

Pihakirppis kesäkuussa 2020.

13. Arvioinnista nousseet yksikön kehittämiskohteet

Uuden tiimin sisäänajo vaihe.

Tiimipalaverit, niitä pidetään, silloin kun ne on sovittu.

Tiedonkulku ja tiedottaminen/esimies

14. Keskeiset toimenpiteet yhteistyön kehittämisessä

Varhaisen tuen tiimi (neuvola, sosiaalityö ja varhaiskasvatus).

15. Salassa pidettävien tietojen säilyttämiseen, siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyvät käytännöt.

Lukollinen kaappi.

Naantalin kaupunki
Sivistysvirasto
Varhaiskasvatus

NAANTALI varhaiskasvatus

VARHAISERITYISKASVATUKSEN
TOIMINTASUUNNITELMA

2019 – 2024

Sisällysluettelo

Sivu

JOHDANTO	2
VARHAISERITYISKASVATUKSEN NYKYTILANNE JA KEHITTÄMISTYÖRYHMÄ	3
Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä	3
Varhais erityis kasvatuksen kehittämistyöryhmä	3
VARHAISERITYISKASVATUKSEN TEHTÄVÄ	4
VARHAISKASVATUKSEN TUEN MUODOT	4
VARHAISERITYISKASVATUKSEN TYÖNTEKIJÄT JA KOULUTUS	4
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat	5
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (erityispäivähoitajat)	6
Varhaiskasvatuksen täydennyskoulutus	6
YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA SEKÄ MONIAMMATILLISEN YHTEISTYÖN TOIMINTAMUODOT	6
Varhaiskasvatuksen perhetyö	7
Lapsiperhepsykologit	7
Terveyskeskuspsykologi	8
Koulupsykologit	8
Puheterapeutit	8
Toimintaterapeutit	8
Lastenneuvolan terveydenhoitajat	9
Lapsiperheiden sosiaalityöntekijät	9
MUU VARHAISERITYISKASVATUKSEN TOIMINTA	10
MUTU-ryhmät	10
VARHAISERITYISKASVATUKSEN KEHITTÄMISKOHTEET JA TOIMENPITEET 2019-2024	11
LIITE 1 VARHAISERITYISKASVATUKSEN YHTEISTYÖKUMPPANIT	12
LIITE 2 VARHAISERITYISKASVATUKSEN ASIAKKAAT NAANTALISSA 2017 – 2018	13
LIITE 3 VARHAISERITYISKASVATUKSEN ASIAKKAAT NAANTALISSA, TILANNE 12/2018	14
LIITE 4 AVUSTAJAKRITEERIT	15
LIITE 5 TEHOSTETUN JA ERITYISEN TUEN PROSESSI	15

JOHDANTO

Varhaiserityiskasvatuksen tehtävänä on tukea tehostettua tai erityistä kasvatusta ja opetusta tarvitsevia lapsia. Tuen tarpeen varhainen havaitseminen ja ennaltaehkäisy on tärkeää. Oppimis- ja toimintaympäristöä muokataan tukemaan lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Lapsen tarvitsema tuki järjestetään lähipäiväkotiin. Tiivis yhteistyö vanhempien, henkilökunnan ja eri asiantuntijoiden kanssa on iso osa varhaiserityiskasvatusta.

Lapsen kehityksessä varhaisvuodet ovat ratkaisevan tärkeitä. Jokaisen lapsen kasvu, kehitys ja oppiminen ovat yksilöllisiä. Keskeisenä varhaisen tuen tavoitteena on turvata lapsen osallisuus omassa lapsiryhmässään.

Naantalin varhaiskasvatuksessa tukea tarvitsevien lasten määrä on jatkuvasti kasvanut. Tuen tarve painottuu tunne-elämän, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja tarkkaavuuden alueille. Tunne-elämän tuen tarpeet kuormittavat koko lapsiryhmää. Näissä ryhmissä verkostotyö lisääntyy ja sen merkitys korostuu. Resurssit luovat puitteet varhaiskasvatuksen järjestämiselle ja varhaiserityiskasvatuksen toteuttamiselle. Tutkimusten mukaan riittävän pieni ryhmäkoko mahdollistaa lapselle hyvät vuorovaikutussuhteet. Henkilöstön riittävä pedagoginen koulutus on tärkeä laatutekijä.

Vuonna 2018 Naantalin varhaiskasvatuksessa on ollut tehostetun tai erityisen tuen piirissä yhteensä 273 lasta, joka on 30,2 % kaikista varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista. Tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvanut 6,2 prosenttia vuodesta 2013 vuoteen 2018. Tarkkaavuuden ja aktiivisuuden häiriöt ovat viimeisen neljän vuoden aikana lähes kaksinkertaistuneet. Vuonna 2013 tarkkaavuuden ja aktiivisuuden häiriöitä ilmeni 33 lapsella ja vuonna 2018 61 lapsella.

Naantalin varhaiserityiskasvatuksessa työskentelee kolme konsultoivaa erityisopettajaa, kolme ryhmässä toimivaa erityisopettajaa sekä kahdeksan varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa (erityispäivähoitajaa). Naantalissa toimii yksi integroitu erityisryhmä. Ryhmä on 12-paikkainen 3 – 6-vuotiaiden kokopäiväryhmä. Ryhmässä on viisi kuntoutuspaikkaa lapsille, joilla on erityisen tuen tarve. Henkilökuntana tässä ryhmässä toimii varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Vapautuvat erityisen tuen paikat ryhmään jaetaan vuosittain neuvolapalaverissa lasten tuen tarpeen mukaan. Tähän neuvolapalaveriin osallistuvat terveyskeskuksen terapeutit ja psykologi sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajat. Yleisen tuen paikat täytetään päiväkodin sisäisinä siirtoina.

Varhaiserityiskasvatuksen työmuotoja ovat keskustelut, konsultaatio, vanhempainillat, erilaiset koulutukset, yksilö- ja pienryhmätyöskentely sekä samanaikaisopetus (jolla tarkoitetaan tässä yhteydessä erityisopettajan ja lapsiryhmän opettajan samanaikaista työskentelyä lapsiryhmässä).

VARHAISERITYISKASVATUKSEN NYKYTILANNE JA KEHITTÄMISTYÖRYHMÄ

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä

Vuoden 2018 lopussa varhaiskasvatuksen piirissä on yhteensä 850 lasta. Päiväkoteja on 13, perhepäivähoitajia on 16, vuoropäiväkoteja on 1 ja kerho- ja puistotoiminta ryhmiä yhteensä 2.

Varhaiserityiskasvatuksen kehittämistyöryhmä

Naantalissa on toiminut vuodesta 1979 varhaiserityiskasvatuksen kehittämistyöryhmä. Työryhmän tehtävänä on

- kehittää kaupungin varhaiserityiskasvatusta
- tukea ja seurata varhaiserityiskasvatuksen kehittämistarpeita ja odotuksia
- solmia yhteyksiä erilaisiin erityistä tukea ja kasvatusta toteuttaviin tahoihin
- vahvistaa eri toimijoiden yhteistyötä lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi
- ottaa kantaa ajankohtaisiin varhaiserityiskasvatuksen kysymyksiin

Varhaiserityiskasvatuksen kehittämistyöryhmään kuuluvat 1.1.2019 alkaen

- varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala
- varhaiskasvatuksen esimies Ritva Parviainen
- varhaiskasvatuksen konsultoivat erityisopettajat Nina Ali-Keskikylä, Eeva Luostarinen ja Satu Junnila
- varhaiskasvatuksen erityisopettajat Henrietta Kuivalainen, Emilia Lassila ja Inkeri Latvala
- erityispäivähoitaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Helena Salo
- johtava koulupsykologi Cecilia Forsman
- lapsiperhepsykologit Maaria Hartikainen ja Nina Virtanen
- terveyskeskuspsykologi Taina Alitalo
- puheterapeutti Virpi Tukia
- toimintaterapeutti Hanni Hettula
- koulun erityisopettajien edustajana Susanna Tervahartiala
- vastaava perheohjaaja Satu Lehmus-Lehto
- johtava sosiaalityöntekijä Liisa Hankavuori
- johtava hoitaja Hannele Nikander-Tuominen

Käsiteltävistä asioista riippuen työryhmän kokoukseen kutsutaan myös muita yhteistyötahoja.

VARHAISERITYISKASVATUKSEN TEHTÄVÄ

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on tunnistaa lapsen tuen tarpeet ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa. Tätä työtä tehdään tarvittaessa monialaisena yhteistyönä. Kohdennettu tuki lapsen varhaisina vuosina ennaltaehkäisee syrjäytymistä ja vakavampien oppimisvaikeuksien kehittymistä ja saattaa vähentää myöhempää tuen tarvetta.

VARHAISKASVATUKSEN TUEN MUODOT

Lapsen kasvun ja hyvinvoinnin tukea toteutetaan Naantalissa kolmiportaisen mallin mukaan. Kolmiportainen tuki muodostuu yleisestä, tehostetusta ja erityisestä tuesta. Jokainen lapsi kuuluu yleisen tuen piiriin ja hänelle kirjataan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma.

Tehostettua tukea annetaan lapselle, joka tarvitsee säännöllistä, pidempiaikaista ja vahvempaa tukea tai useampia eri tukimuotoja. Lapsen tuki suunnitellaan verkostotapaamisessa, jonka muistio liitetään lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Erytystä tukea annetaan niille lapsille, joiden tuen tarve on kokoaikaisempaa ja yksilöllisempää kuin tehostetussa tuessa. Tuki suunnitellaan ja kirjataan kuten tehostetussa tuessa.

Tuen tarvetta arvioidaan säännöllisesti siirtyen joustavasti portaalta toiselle.

Lapsen siirtyessä esiopetukseen toimitaan perusopetuslain mukaisesti. Esiopetuksessa lapselle, jolla on pidennetty oppivelvollisuus tai muu erityisen tuen päätös, laaditaan lisäksi HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma).

Tuen tarpeen havaitseminen edellyttää asiantuntemusta lasten yleisestä kehityksestä, havainnointia, dokumentointia ja kykyä arvioida ja kehittää pedagogista toimintaa. Havaintojen pohjalta suunnitellaan mahdollisten jatkotutkimusten tarve. Tukea tarvitsevan lapsen varhaiskasvatus suunnitellaan tapaamisessa, johon varhaiskasvatuksen erityisopettaja kutsuu lapsen vanhemmat, varhaiskasvatuksen työntekijän ja lasta arvioineet ja/tai kuntouttavat muut toimijat.

VARHAISERITYISKASVATUKSEN TYÖNTEKIJÄT JA KOULUTUS

”Jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai muuten tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten taikka 1 momentissa tarkoitettujen henkilöitten lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Avustajaa ei lueta 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen.

Kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä tässä luvussa säädettyä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan. Kunnan käytettävissä on oltava varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa voi olla lasten tarpeet ja varhaiskasvatuksen tavoitteet huomioiden myös muuta henkilöstöä.” Lähde: Varhaiskasvatuslaki, 2018.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat

Vuonna 2019 Naantalissa on kuusi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Heistä kolme toimii varhaiskasvatuksen konsultoivana erityisopettajana, yksi integroidussa erityisryhmässä ja kaksi päiväkodeissa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työtehtäviin kuuluvat:

- pedagoginen havainnointi, arviointi ja dokumentointi
- tiedon välittämiseen osallistuminen verkostotyössä
- lasten ja heidän vanhempiensa tukeminen
- henkilökunnan konsultaatio
- yksilö- ja pienryhmäopetus sekä samanaikaisopetus
- kolmiportaisen tuen järjestäminen: varhaiskasvatuksessa lapsen vasu ja muistio; esiopetuksessa oppimissuunnitelmien ja HOJKSien suunnittelemine ja kirjaaminen Wilmaan, sekä niiden toteutus ja arviointi moniammatillisen verkoston kanssa
- yhteistyöpalavereiden kirjaaminen (muistiot)
- tutkimuksiin ohjaaminen ja tarvittavien lähetteen laatiminen sekä 3-, 4- ja 5-vuotisneuvolatarkastuksiin liittyvien lomakkeiden täyttämiseen osallistuminen tarvittaessa
- tiedonsiirto nivelvaiheissa varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun
- työryhmiin osallistuminen: foorumi, varhaiserityiskasvatuksen työryhmä, neuvolapalaverit, erityisopettajatapaamiset, avoimen päiväkodin tukiryhmä, koulutustyöryhmä, oppilashuollon kehittämistyöryhmä, oppilashuoltoryhmät, esiopetuksen kehittämistyöryhmä, varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä (vake)
- käytännön opetus- ja kasvatustyön tukemiseen tähtäävät ryhmät ja koulutus: Mutu (lasten ja vanhempien eroryhmä), kontekstianalyyssiryhmät, muut koulutukset ja kulloinkin tarpeelliset vanhempien ryhmät

Näiden tehtävien lisäksi konsultoivien varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäviin kuuluvat mukanaolo koko kunnan varhaiserityiskasvatuksen koordinoinnissa ja ohjaamisessa. Näitä tehtäviä ovat:

- varhaiserityiskasvatuksen kehittäminen ja tarpeen arvioiminen varhaiskasvatuksessa
- koko kunnan erityispalvelutarpeen ja saatavuuden arvioiminen
- tukea tarvitsevan lapsen varhaiskasvatusmuodon valintaan osallistuminen
- varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajien (erityispäivähoitajien) valinta ja sijoittaminen päiväkoteihin ja esiopetukseen
- varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajien (erityispäivähoitajien) säännöllisten tapaamisten järjestäminen ja suunnittelu

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa erityispedagogisesta toiminnasta, konsultaatiosta ja yhteistyöstä eri tahojen välillä. Erityisopettajat suunnittelevat ja toteuttavat yksilö-, pienryhmäopetusta ja/tai samanaikaisopetusta kaikissa päiväkodeissa muun henkilökunnan kanssa. Pienryhmätoimintaa toteutetaan lasten yksilöllisten tarpeiden ja lapsiryhmien tarpeiden mukaan. Konsultoivan erityisopettajan käynnit perhepäivähoitoon sovitaan erikseen ja ne ovat pääsääntöisesti kertaluonteisia.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (erityispäivähoitajat)

Varhais erityiskasvatuksessa toimii kahdeksan vakituista varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa (erityispäivähoitajaa). Heidän tehtävänä on toimia ryhmän erityisavustajana tai erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevan lapsen henkilökohtaisena avustajana. Lapselle ja perheelle lastenhoitajan pysyvyys tuo turvallisuutta ja jatkuvuutta.

Varhais erityiskasvatuksessa lastenhoitajan tehtäväkuva vaihtelee avustettavan lapsen tai ryhmän mukaan. Hän vapauttaa toisinaan toisen työntekijän työskentelemään lapsen kanssa ottamalla vastuuta muusta lapsiryhmästä. Keskeisenä tavoitteena on, että lastenhoitajan tehtäviä ja toimenkuvaa voidaan lapsen kehityksen ja tarpeiden mukaan vaihtaa joustavasti henkilökohtaisesta avustajasta ryhmäavustajaan ja päinvastoin. Usein koulutetuin henkilö työskentelee eniten tukea tarvitsevan lapsen kanssa. Tarkoituksena on, että lastenhoitaja on osa tiimiä, mukana kaikessa toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Kokemusten myötä on todettu, että lapsen kokonaiskehityksen kannalta ryhmäavustajan käyttö on perusteltua ja tuloksellista.

Varhaiskasvatuksen täydennyskoulutus

Henkilökunnan jatkuva kouluttautuminen parantaa koko varhaiskasvatuksen laatua ja lisää valmiuksia kohdata myös tukea tarvitsevia lapsia sekä heidän perheitään. Heinäkuun lopulla järjestetään vuosittain koko varhaiskasvatuksen henkilökunnalle 1-2 -päiväinen koulutus. Varhaiskasvatuksen koulutustyöryhmä kartoittaa varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutus- tarpeita ja suunnittelee ja järjestää koulutustilaisuuksia. Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu koulutustyöryhmään, jotta koulutuksia suunniteltaessa voidaan paremmin ottaa huomioon henkilöstön tarve erityisopetuksen ja -kasvatuksen tietojen ja taitojen lisäämiseen ja vahvistamiseen.

YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA SEKÄ MONIAMMATILLISEN YHTEISTYÖN TOIMINTAMUODOT

Yhteistyötä ja tietojen vaihtoa vanhempien ja eri ammattiryhmien kesken tarvitaan, jotta tieto ja taito kehitysriskien vähentämisestä ja lasten varhaiskasvatuksesta ja kuntoutuksesta siirtyy lapsen arkeen. Dialogisen verkostotyön avulla lasta tuetaan kokonaisvaltaisemmin. Vanhemmat ja ammattilaiset tietävät keihin olla yhteydessä, kun täydentävää asiantunte- musta tarvitaan. Kun lapsella on tehostettu tai erityinen tuki, lapsen varhaiskasvatussuun- nitelmaa täydennetään verkostomuistiolla. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että vanhem- mat voivat keskustella kaikkien lasta kasvattavien, opettavien, hoitavien ja tutkivien henki-

löiden kanssa samassa palaverissa ja tietävät mitä lapsesta puhutaan sekä saavat oman äänensä kuuluviin. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja kirjoittaa tapaamisesta muistion, josta kaikki osallistujat saavat oman kopionsa. Vanhempien luvalla muistio toimii myös tiedonsiirron välineenä esiopetuksesta kouluun. Kirjatut asiat sitouttavat vanhempia ja henkilökuntaa toimimaan lapsen parhaaksi.

Varhaiskasvatuksen perhetyö

Varhaiskasvatuksen perhetyötä kokeillaan varhaiskasvatuksessa hankemuotoisesti. Varhaiskasvatuksen perhetyö on matalan kynnyksen tukea lapsiperheen arkeen. Apua pyritään tarjoamaan perheelle ajoissa ja oikea-aikaisesti, niin että elämä lasten kanssa helpottuu. Varhaiskasvatuksen perheohjaaja voi tavata vanhempia tai koko perhettä päivähoitossa tai perheen kotona. Perheohjaaja voi osallistua myös esimerkiksi vasu-keskusteluihin ja verkostoihin. Varhaiskasvatuksen perheohjaaja toimii myös linkkinä varhaiskasvatuksen ja perhepalveluiden välillä.

Perheohjaajaan voi olla yhteydessä esimerkiksi:

- Kun perheellä on haasteita arjen hallinnassa esim. vuorokausirytmä on hukassa, ruokailutilanteet takkuavat, pukeutumistilanteet muodostuvat tahtojen taistoksi jne.
- Kun vanhemmat miettivät kasvatuskäytäntöjä esim. uutta taitoa opetellessa
- Kun vanhemman oma jaksaminen mietityttää
- Kun pari- tai perhesuhteissa on pulmia

Työskentelystä ei synny erillistä asiakkuutta. Tapaamisten määrä on perhekohtaista. Tapaamisia voi olla esimerkiksi 1-10 kertaa. Tarvittaessa perheohjaaja ohjaa perhettä muiden apujen piiriin.

Lapsiperhepsykologit

Lapsiperhepsykologille ohjautuu asiakkaita oman yhteydenoton, neuvolan ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen ja sosiaalitoimen kautta. Lapsiperhepsykologien asiakaskuntana ovat alle kouluikäisten lasten perheet, mutta lapsiperheiden sosiaalityön asiakastyössä psykologit työskentelevät kaikenikäisten lasten ja nuorten ja heidän perheidensä kanssa.

Varhaiskasvatuksesta asiakkaat ohjautuvat lapsiperhepsykologille pitkälti varhaiskasvatuksen erityisopettajien kautta. Henkilökunta voi tehdä yhdessä vanhempien kanssa lähetteen lapsiperhepsykologille. Lapsiperhepsykologin työnkuvaan varhaiskasvatuksessa kuuluu työskentely perheiden, vanhempien, lapsen ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa. Lapsiperhepsykologiin voi ottaa yhteyttä, kun on esimerkiksi huolta lapsen sosio-emotionaalisesta kehityksestä, vanhempien jaksamisesta tai parisuhteesta, tai kun perhettä on kohdannut kriisi kuten esimerkiksi perheenjäsenen sairastuminen, vanhempien avioero tai kuolemantapaus.

Lapsiperheiden sosiaalityön asiakastyössä lapsiperhepsykologi voi työskennellä työparina, tavata perhettä, lasta tai nuorta omilla tapaamisilla tai verkostoissa, ja olla mukana erilaisissa selvityksissä tuoden psykologin näkökulmaa ja arviota lapsiperheiden sosiaalityöhön.

Lapsiperheiden sosiaalityön asiakastyössä lapsiperhepsykologin tavoite on nostaa esiin lapsen tai nuoren näkökulmaa ja tukea hänen ja koko perheen hyvinvointia ennaltaehkäisevästi sekä vaikeissa perhetilanteissa, kuten huoltoriidoissa, vanhempien päihde- ja mielenterveysongelmissa ja perhe- ja parisuhdeväkivaltatilanteissa.

Terveyskeskuspsykologi

Terveyskeskuksen psykologi on käytettävissä alle kouluikäisten lasten taitoja arvioitaessa silloin, kun on herännyt huolta lapsen iänmukaisesta kehityksestä. Psykologi toimii osana neuvolan moniammatillista työryhmää. Psykologisiin tutkimuksiin ohjaututaan pääasiassa neuvolan, terveyskeskuksen puheterapian tai toimintaterapian kautta tai päivähoidosta varhaiskasvatuksen erityisopettajien tai erityislastentarhanopettajien läheteellä. Psykologi on mukana lasten kehitystä tukevien suunnitelmien rakentamisessa mm. varhaiskasvatuksen ja kodin yhteistyöpalavereissa.

Koulupsykologit

Tavoitteena on sujuva siirtymä esiopetuksesta kouluun, tarvittaessa monialaisena yhteistyönä. Esikouluikäiset lapset ohjautuvat koulupsykologin palveluiden piiriin esikouluvuoden syksyllä, pääasiassa varhaiskasvatuksen erityisopettajien kautta. Koulupsykologi arvioi ja suunnittelee lapsen koulussa tarvitsemia tukitoimia; lähikoulun edellytyksiä huomioida lapsen erityistarpeita yhdessä vanhempien, varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja koulujen erityisopettajien kanssa. Esikouluikäisten kohdalla koulupsykologi voi olla mukana myös kuntoutussuunnitelman tarkistamisessa.

Puheterapeutit

Naantalin terveyskeskuksessa asiakkaita palvelee kaksi puheterapeuttia. Puheterapiaan tullaan yleensä neuvolan tai päivähoidon lähettämänä, vanhemmat voivat myös itse ottaa suoraan yhteyttä puheterapeuttiin. Puheterapian tavoitteena on ennaltaehkäistä, tutkia ja kuntouttaa puheen ja kielen häiriöitä sekä niihin liittyviä vuorovaikutuksen pulmia.

Puheterapiapalvelujen muotoja ovat tutkimus, ohjaus, neuvonta, seuranta ja terapia. Tarvittaessa puheterapeutti voi ohjata asiakkaan jatkotutkimuksiin esim. toimintaterapeutille tai psykologille. Yhteistyö päivähoidon kanssa on myös tärkeää, puheterapiassa opeteltuja taitoja voidaan harjoitella myös varhaiskasvatuksessa.

Puheterapia toteutetaan usein 10 kerran jaksoissa, joiden välissä on taukoa. Jaksotuksella taataan useammille puheterapiaa tarvitseville tasapuolinen palvelu. Tauot terapiasta auttavat lasta myös sisäistämään opittuja taitoja ja ylläpitämään motivaatiota. Osalle lapsista (esim. yksittäiset äännevirheet) riittävät ohjauksen käynnit harvakseltaan (esim. 1x/kk).

Toimintaterapeutit

Toimintaterapia on osa lääkinällistä kuntoutusta. Toimintaterapialla tuetaan lapsen toiminnallisten taitojen kehitystä ja osallistumista ikävaiheeseen kuuluviin toimintoihin, näitä voivat olla esim. päivittäiset rutiinit ja leikkiminen.

Toimintaterapeutin arviointiin tullaan neuvolan tai päiväkodin kirjallisella läheteellä. Toimintaterapeutin arviointi sisältää vanhempien haastattelua, erilaisten arviointimenetelmien käyttöä ja tehtävien tekemistä sekä lapsen toimimisen havainnointia. Kotoa ja varhaiskasvatuksesta saatu tieto lapsen selviytymisestä arkipäivän tilanteissa on tärkeää.

Arvioinnin pohjalta lapselle suunnitellaan mahdolliset koti- ja päiväkotiharjoitusohjeet sekä tarvittaessa yksilölliset ohjausjaksot. Toimintaterapian toteutus vaihtelee yksittäisistä arviointi- ja ohjauskäynneistä pidempiin terapiajaksoihin. Toimintaterapiassa tuetaan lapsen kehitystä toiminnallisilla menetelmillä. Menetelmät valitaan arvioinnissa asetettujen tavoitteiden sekä lapsen kiinnostuksen mukaan. Toimintaterapiassa harjoitellaan mm. leikin ja toiminnan suunnittelua ja toteutusta, tarkkaavuuden suuntaamista ja ylläpitämistä, vuoro-vaikutustaitoja, ohjeiden mukaista toimintaa, motorisia taitoja, kädentaitoja ja hahmottamista. Yhteistyö kodin ja päiväkodin kanssa on tärkeää, jotta harjoiteltavia taitoja tuetaan samoilla keinoilla lapsen eri toimintaympäristöissä. Tarvittaessa toimintaterapeutti voi ohjata lapsen jatkotutkimuksiin puheterapeutille, psykologille tai fysioterapeutille. Naantalin terveyskeskuksessa toimii tällä hetkellä 1,5 toimintaterapeuttia.

Lastenneuvolan terveydenhoitajat

Laajennettua 4-vuotiaiden lasten neuvolatarkastusta toteutetaan Naantalissa varhaiskasvatuksen ja lastenneuvolan yhteistyönä. 4-vuotiaiden terveystarkastukseen kuuluu varhaiskasvatuksen havainnointilomake, terveydenhoitajan Lene -tutkimus (leikki-ikäisten 2½ – 6-vuotiaiden lasten neurologisen kehityksen arviointi), lääkärintarkastus sekä vanhempien täyttämä Voimaperheet -kyselylomake. 4-vuotiaiden käyttäytymistä tutkivaa Voimaperheet -hanketta organisoii Turun yliopisto.

Hyvien kokemusten vuoksi yhteistyötä tehdään myös 3- ja 5-vuotisneuvolatarkastuksissa. Varhaiskasvatuspaikassa täytetään lomake, johon on kirjattu havainnot lapsen kehityksestä. Havaintolomakkeesta keskustellaan aina vanhempien kanssa ja he vievät sen mukaan neuvolatarkastukseen. Tämän yhteistyömuodon tavoitteena on mahdollisimman eheän kuvan luominen lapsen kehityksen tasosta.

Lapsiperheiden sosiaalityöntekijät

Lapsiperheiden sosiaalityö tukee lapsen hyvinvointia sekä tukee ja ohjaa vanhempia lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Lapsiperheiden sosiaalityö pyrkii ehkäisemään perheiden ongelmia varhaisessa vaiheessa ennen kuin ongelmat ovat ehtineet kasautua. Lapsiperheiden sosiaalityö tekee perheiden tukemiseksi yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja muiden perheen palveluiden kanssa.

Palvelutarpeen arviointi. Lapsiperheiden sosiaalityön asiakkuus alkaa palvelutarpeen arvioinnilla, jonka aikana sosiaalityön ammattilaiset kartoittavat yhdessä perheen kanssa perheen kokonaistilanteen ja sopivat tukitoimista. Palvelutarpeen arviointi aloitetaan hakemuksen, lastensuojeluilmoituksen tai pyynnön perusteella. Hakemuksen lapsi tai vanhempi voi tehdä myös soittamalla palvelutarpeen arvioinnista vastaavalle työntekijälle. Pal-

velutarpeen arvioinnin enimmäisaika on kolme kuukautta. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella lapselle voidaan aloittaa lapsiperheiden sosiaalityön asiakkuus tai lastensuojelun asiakkuus. Palvelutarpeen arvioinnin aikana lapsi perheeseen voidaan myös ohjata muiden palvelujen piiriin, kuten neuvolan perhetyöhön.

Lapsiperheiden sosiaalityön asiakkuus. Jokaisella lapsiperheiden sosiaalityön asiakkaana olevalla lapsella on omatyöntekijä. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen omatyöntekijä tai omatyöntekijän työpari on sosiaalityöntekijä. Lapsiperheiden sosiaalityön asiakkuus on perheelle vapaaehtoinen ja perustuu yhteistyöhön ja yhdessä asetettuihin tavoitteisiin. Lapsiperheiden sosiaalityön tukitoimia voivat olla muun muassa sosiaalityö, sosiaaliohjaus, perhetyö, kotipalvelu, tukihenkilö tai tukiperhe.

Lastensuojelun asiakkuus. Lastensuojelun tarkoitus on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Jokaisella lastensuojelun asiakkaana olevalla lapsella on hänen asioistaan vastaava sosiaalityöntekijä. Lastensuojelun tukitoimia ovat edellä kuvattujen lapsiperheiden sosiaalityön tukitoimien lisäksi muun muassa tehostettu perhetyö ja sijaishuollon tukitoimet.

Sosiaalityön tarjoama perhetyö. Perhetyö työskentelee pääasiassa perheen kotona. Työ voi olla keskusteluapua tai tukea ja ohjausta erilaisissa arjen toiminnoissa. Perhetyöstä tehdään suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja aikataulu perhetyölle. Tavoitteet ja suunnitelmat laaditaan aina yhdessä perheen kanssa. Perhetyötä voidaan myöntää esimerkiksi vanhemmuuden tukemiseen, lastenhoidon ja kasvatuksen ohjaamiseen, arjen ja arki-rutiinien hallintaan, äkilliseen elämäntilanteen muutokseen ja perheen toimintakyvyn vahvistamiseen. Perhetyö jakaantuu neljään vaiheeseen, jotka ovat kartoitusvaihe, työskenteilyvaihe, seurantavaihe sekä lopetus.

Lapsiperheiden kotipalvelu. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan tilapäistä perheiden arjessa selviytymisen tukemista kotona tehtävällä työllä. Palvelu on lastenhoitoapua ja sen ohessa arkiaskareista huolehtimista.

MUU VARHAISERYITYISKASVATUKSEN TOIMINTA

MUTU-ryhmät

Naantalissa on vuodesta 2002 lähtien järjestetty MUTU-ryhmä 5 – 6-vuotiaille lapsille, joiden vanhemmat ovat eronneet. MUTU-ryhmän tavoitteena on auttaa lapsia tunnistamaan ja nimeämään tunteitaan leikkien ja muun toiminnan avulla. Lasten ja vanhempien ryhmät kokoontuvat samanaikaisesti. Lasten ryhmä tarjoaa tukea eri tavoin avioeroon reagoiville lapsille. Vanhemmat antavat psykologin ohjauksessa toisilleen vertaistukea ja pohtivat miten lasta voi tukea eron jälkeen. Vanhemmat saavat tiedon MUTU-ryhmästä varhaiskasvatuksen, neuvolan, lapsiperhepsykologin tai sosiaalityön kautta. Ryhmissä ohjaajina toimivat varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja psykologi.

VARHAISERITYISKASVATUKSEN KEHITTÄMISKOHTEET JA TOIMENPITEET 2019-2024

Ryhmäkoko

Iso lapsiryhmä on pienen lapsen kehitykselle haaste. Tutkimuksissa on osoitettu, että isot ryhmät aiheuttavat lapsen ja aikuisen välisen vuorovaikutuksen niukkuutta ja keskittymisvaikeuksia. Naantalissa tulisikin edelleen tarkastella lapsiryhmien pienentämisen mahdollisuutta tulevaisuudessa, sillä keskittymisen haasteiden tuen osuus lasten tuen tarpeista on lähes kaksinkertaistunut viimeisten vuosien aikana. Tätä pyrkimystä voisi tukea omalta osaltaan kahdenpaikkalaisuuden palauttaminen. Tutkimusten mukaan turvallinen ryhmäkoko lapselle ja aikuiselle on enintään 6-7 ihmistä.

Yhteisöllinen hyvinvointityön laajentaminen varhaiskasvatukseen

Varhaiskasvatukseen laajennetaan perusopetuksen mallin mukainen yhteisöllinen hyvinvointitoiminta. Tavoitteena on koota varhaiskasvatuksen yksiköihin omat hyvinvointiryhmät, jossa keskustellaan esimerkiksi lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, kasvun tuen, varhaiskasvatuksen ilmapiirin, kiusaamisen ehkäisyn tai osallisuuden vahvistamisesta. Ryhmissä on mukana moniammatillisen tiimin lisäksi myös huoltajien edustaja.

Kuvien ja tukiviittomien käytön lisääminen

Naantalissa kuvien ja tukiviittomien käyttö kuuluu yleiseen tukeen ja on kirjattu Naantalin varhaiskasvatussuunnitelmaan. Näiden tukimuotojen entistä aktiivisempi käyttö jokaisessa lapsiryhmässä on varhaiserityiskasvatuksen tavoite. Tämä vaatii erityisopettajilta jatkuvaa henkilöstön kouluttamista ja tukemista. Tukiviittomakoulutuksia on järjestetty säännöllisesti. Taidon ylläpitäminen vaatii jatkuvaa viittomien käyttöä arjessa.

Kuvien monipuolinen käyttö tukee lapsia toiminnanohjauksen, tarkkaavaisuuden ja kielenkehityksen harjoittelussa.

Suomi toisena kielenä S2

S2-lasten määrä on kasvanut Naantalissa. Henkilökunta tarvitsee lisätietoa Suomi toisena kielenä – opetuksesta sekä kulttuuritietämystä. Kieli opitaan parhaiten arjessa, joten koulutuksen ja konsultoinnin määrää asiasta pitää lisätä. Yhteistyö pakolaisohjaajan kanssa on tärkeää.

Neuropsykiatrinen valmennus (Nepsy)

Osa erityisopettajista on käynyt Nepsy-koulutuksen. Konsultoivat erityisopettajat järjestävät syksyllä 2019 varhaiskasvatuksen henkilöstölle esittelytilaisuuden Nepsy-valmennuksesta. Konsultoivan erityisopettajan ja Nepsy-valmentajan työtä ei ole mahdollista yhdistää näillä resursseilla. Koulutuksen myötä työote on muuttunut ja valmennuksen tuomaa näkökulmaa pystyy hyödyntämään konsultoinnissa.

LIITE 1 NAANTALIN VARHAISERITYISKASVATUKSEN YHTEISTYÖKUMPPANIT

Naantalin terveyskeskus, Tuulensuunkatu 6, 21100 Naantali

- lastenneuvolan terveydenhoitajat
- lääkärit
- puheterapeutit
- psykologi
- fysioterapeutti
- toimintaterapeutit
- neuvolan perhetyö

Naantalin kaupunki, sosiaali- ja terveystieteiden virasto

- lastensuojelun sosiaalityöntekijät
- perhetyö
- vammaispalvelu
- lapsiperhepsykologit
- pakolaisohjaaja

Naantalin kaupunki, sivistysvirasto

- koulupsykologit
- koulukuraattorit
- erityisopettajat
- opettajat

Ylikunnallinen yhteistyö

Raision perheneuvola

VSSP, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Turun yliopistollinen keskussairaala

- lastenkliniikka
- lastenneurologian yksikkö
- lastenpsykiatrian poliklinikka ja osasto
- eri alojen kuntoutusohjaajat
- psykiatrian poliklinikka, lasten ja nuorten vastaanotto, Raisio

Sopeutumisvalmennuskurssipaikat

Yksityiset

- puheterapeutit
- toimintaterapeutit
- fysioterapeutit
- neuropsykologit
- muut

LIITE 2 VARHAISERYITYISKASVATUKSEN ASIAKKAAT NAANTALISSA 2017 – 2018

	LAPSET			YHTEENSÄ
	Diagnoosi/ TYKS	Lausunto/ paikallinen	Seuranta tai tutkimus kesken	
Kielellinen	9	41	33	83
Tarkkaavuuden ja aktii- visuuden häiriöt, SI	9	26	26	61
Sosiaalis-emotionaali- set vaikeudet	8	34	38	80
Motoriset vaikeudet, liikuntavamma	2	2	4	8
Hahmotusvaikeus	-	1	5	6
Autismin kirjo, aisti- tai kehitysvamma, muu kehityshäiriö, pitkäai- kaissairaus	12	-	1	13
Kehitysviive tai oppi- misvaikeus	1	15	6	22
Yhteensä	41	119	113	273

LIITE 3 VARHAISERYITYISKASVATUKSEN ASIAKKAAT NAANTALISSA, TILANNE 12/2018

TUEN TARVE	LAPSET			YHTEENSÄ
	Diagnoosi/ TYKS	Lausunto/ paikallinen	Seuranta tai tutki- mus kes- ken	
Kielellisen tuen tarve, S2	6	53	42	101
Tarkkaavuuden ja aktiivisuuden häiriöt, S1	2	23	37	62
Sosiaalis-emotionaaliset vaikeudet	5	38	46	89
Kehitysvamma, aistivamma, kehitysviive / oppimisvaikeus, monimuotoinen tai laaja- alainen kehityshäiriö, autismikirjo, pitkäai- kaissairaudet, hahmotusvaikeus, motoriset vaikeudet, liikuntavamma	13	14	13	40
Yhteensä	26	128	133	292

LIITE 4 Lapsi kahden paikalla

- muu tuki ei riitä
- lapsella on ammattilaisen kirjallinen lausunto erityisen tuen tarpeesta (lausunnon voi antaa esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, psykologi, puheterapeutti, lääkäri)
- kahdenpaikkalaisuus on aina useamman asiantuntijan näkemys lapsen kasvatuksen ja opetuksen vaatimuksesta esim. VEO ja puheterapeutti
- kun lapsi on kahdenpaikkalainen ryhmän henkilökunta panostaa enemmän lapsen kasvatukseen ja opetukseen mm. antamalla yksilöllistä ohjausta ja pienryhmätoimintaa
- kahdenpaikkalaisuuksista päätetään varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja varhaiskasvatuksen johtajan työkokouksessa
- paljon hoitoa ja valvontaa vaativa sairaus (tms. erityistapaukset)
- jos lapsella on henkilökohtainen avustaja tai ryhmässä ryhmäavustaja, hän ei voi olla kahdenpaikkalainen
- kahdenpaikkalaisuus määräytyy korkeintaan yhdeksi toimintakaudeksi kerrallaan ja se voidaan ottaa käyttöön tai purkaa kesken kauden tuen tarpeen muuttuessa.

AVUSTAJAKRITEERIT

Henkilökohtaisen avustajan tarve arvioidaan, kun

- muu tuki ei riitä
- lapsi tarvitsee fyysistä avustamista (esim. hoidollinen tarve, kehitysvamma, näkö- tai kuulovamma, monivammaisuus, vaikea CP-vamma, jne.)
- lapsi tarvitsee sosiaalista avustamista (esim. ADHD, autismi, sosiaalisen ja tunne-elämän vaikeudet, jne.)
- lapsi tarvitsee runsaasti tukea kommunikointiin ja kielelliseen kehitykseen (esim. vaikeat kielihäiriöt, monimuotoinen kehityshäiriö, jne.)

Ryhmäavustajan tarve arvioidaan, kun

- muu tuki ei riitä
- ryhmässä on useampia vaativia erityistä kasvatusta ja opetusta tarvitsevia lapsia, jotka ilman avustajaa tarvitsisivat kahden lapsen paikan; ryhmässä jossa on ryhmäavustaja, ei ole kahdenpaikkalaisia
- mikäli on kyse lapsen tai lapsiryhmän turvallisuudesta

LIITE 5 TEHOSTETUN JA ERITYISEN TUEN PROSESSI

1. Huoli puheeksi tiimin työntekijöiden kanssa.
2. Sovitaan kuka ottaa puheeksi asian huoltajien kanssa.
3. Asia puheeksi huoltajien kanssa.
4. VEO mukaan vasukeskusteluun, jossa pohditaan mahdollisten läheteiden tarpeellisuutta ja sovi-
taan tuen muodot.
 - a. Tutkiva taho ottaa yhteyttä huoltajiin lähetteen pohjalta.
5. VEO kutsuu verkostopalaverin koolle.
6. Verkostopalaverissa hyödynämme Lapset puheeksi -menetelmää.
 - a. Verkostopalaverissa luodaan mahdollisimman realistinen kuva lapsen nykytilanteesta (lapsen, perheen, ja varhaiskasvatuksen näkökulmasta)
 - b. Tuodaan esiin lapsen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet.
 - c. Määritellään lapsen tuen tarpeet.
 - d. Jaetaan aikuisten vastuut
 - i. Mikä on ollut hyvää ja toimivaa – sitä jatketaan/vahvistetaan.
 - ii. Sovitaan miten tarvittaessa toimintaympäristöä kehitetään/muokataan.
 - iii. Hyödynnetään moniammatillisen tiimin osaamista muun muassa sisällyttämällä lähettävien tahojen antamat vinkit arkeen.
 - e. Seuraavasta verkostokokouksesta sopiminen, sekä osallistujat.
7. Arviointi toteutetaan seuraavan verkostotapaamisen yhteydessä.
8. VEO kirjaa muistion, muistio lähetään osallistuneille ja huoltajien suostumuksella tarvittaessa muulle taholle.
9. Muistio kirjataan lapsen vasun liitteeksi.

Yleisen/tehostetun/erityisen tuen tarvetta arvioidaan jatkuvana prosessina. Tuen tarve voidaan myös purkaa ja siirtyä tarvittaessa portaalta toiselle.

Tuen prosessista esiopetuksessa

- Esiopetusikäisen lapsen tuesta tehdään kirjaus wilmaan (pedagoginen arvio ja oppimissuunnitelma).
- Mikäli tehostettu tuki ei ole riittävä tehdään pedagoginen selvitys, jonka pohjalta laaditaan erillinen erityisen tuen päätös. Erityisen tuen myöntää sivistystoimenjohtaja.
- VEO kirjaa erityisen tuen päätöksen jälkeen HOJKS:sin.